

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2010 JANUÁR

POLGÁRMESTERI ÚJÉVKÖSZÖNTŐ

Tura Város Önkormányzata nevében nagy tisztelettel köszöntöm Kedves Mindnyájukat. Elsőként is a 2010-es új esztendőre kívánok békességet, egészséget, a jó Isten áldását!

Az ember még jobbára ünnepi áhítatban kezdi az új évet, mikor a médiából arcul csapja, s utána megállíthatatlanul zúdul rá az aktuális, hétköznapokba visszajózanító negatív hírek tömege. Hitünkbe, a szereteteinktől kapott erőbe, kötelességtudatunkba, lelkiismeretünkbe kapaszkodva azonban tudnunk kell, tanulnunk kell minden rosszban meglátni a parányi jót, a kitörés lehetőségét, hogy a fél pohár vizet ne félig üresnek, hanem félig telinek lássuk.

Egy kiragadott példával élve: A benzin ár-emelés aggasztó ténye egyúttal annak lehetőségét is magában rejti, hogy – nemcsak – takarékoskodásból érdemes itthon maradnunk. Közösen valósítsuk meg közéletben, kultúrában, kereskedelemben, szolgáltatásokban, infrastruktúrában mindazt, amely – elkényelmesedés nélkül – teljesebbé teszi turai létünket.

A gazdasági válság, az állam általi szorongatások ellenére mi is az önkormányzati élet külön-

böző területein, a képviselő-testület döntéshozói-
val megtettük egy szebb jövőbe tekintő újévi fo-
gadalmunkat. A település ésszerű gazdálkodása, a
pályázatokon kivitelezett fejlesztések, a turaiak
életminőségének javítása által mondhatni közös-
ségi színtereket kívánunk létrehozni, legyen szó
egy árnyas padsorról, egy játszótérről, kulturált
munkakörülményekről vagy a
városközponttól. Mind-mind az
egymásra találást, a megismerést,
az esetleges lövészárkok beteme-
tését, feszültségek oldódását szolgálja. Annak ér-
dekében, hogy a Turán élők lakosságából nemzetté
váljanak.

Ezen szándék beteljesüléséért tehet az egyén is,
mint ahogy Mindszenty József bíboros fogalmaz-
ta meg időtlen, örökérvényű gondolatait, melyet
rövid újévköszöntőm summázataként szánok:

„Nincs helye a csüggedésnek, a mi szívünk meg-
remeghet a nehéztől, az ismeretlentől, a lehetetlen-
nek látszótól, Isten azonban az egyének és a nemze-
tek jövőjét sokszor a lehetetlennek látszó holnap-
ban rejtette el. Nekünk kell nekilátnunk, hogy ezt
előhozzuk. Nem nézve se jobbra, se balra, minden-
ki ott tegye meg a magáét, ahová az élet állította.”

Szendrei Ferenc

Tura Város Polgármestere

*Tisztelt
Turai Polgárok!*

A TARTALOMBÓL

- ▶ Adó 1% felajánlási lehetőségei
- ▶ Újabb nyertes önkormányzati pályázatok
- ▶ Tura főépítésze bemutatkozik
- ▶ Megjelent az 1849-es turai csatáról szóló könyv
- ▶ A Papság Éve
- ▶ Sikeres jótékonysági bál az iskolában
- ▶ Mozgalmas évet zárt a nyugdíjas egyesület
- ▶ A pánikbetegségről
- ▶ Régi házak – Népművészek jószomszédsága
- ▶ Új rovat: Környezetünk védelmében

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

A december 16-i ülés első témája az ivóvíz 2010. évi hatósági árának megállapítására vonatkozó előterjesztés megtárgyalása volt. A javaslat szerint a 6 m³/2 hó mennyiség feletti lakossági vízfogyasztás díját 245,- Ft/m³+ÁFA összegről 262,-Ft/m³+ÁFA összegre kell emelni. A díjemelésről már december 3-án döntött a Víziközmű Kft. taggyűlése, de minden település Képviselő-testületének is el kell fogadnia. Az előterjesztésben még az is szerepelt: „A taggyűlés egyhangúan állást foglalt amellett, hogy a regionális vízműrendszer egy és oszthatatlan, ezért az erről ellátott településeken azonosan kell megállapítani a vízdíjakat.” A Pénzügyi Bizottság egyetértett a díjemeléssel, Marosvölgyi János a bizottság nevében elfogadásra javasolta az előterjesztést. A jelenlévő 11 testületi tag többsége megszavazta ugyan a díjemelést, de a 6 igen szavazat kevés volt a rendelet elfogadásához, 8 támogató szavazatra lett volna szükség. Valószínű ezért újra kell majd tárgyalni, de remélhetően addig a Víziközmű Kft.-től komolyabb magyarázat érkezik a 35%-os vízvesztés okára és annak megoldására, s talán a turai vízbázis védelmében is nagyobb szerepet vállalnak.

A második napirendi pont a 2010. évi közszolgáltatási (szemétszállítási) díjra vonatkozó, a Szelektív Kft. taggyűlése által megfogalmazott javaslat volt. Szendrei Ferenc polgármester elmondta, hogy a taggyűlés közel ezer forintos díjemelést látott indokoltnak. A hasznosítható anyagok értékesített mennyisége csaknem 70%-kal esett vissza. Módosította a testület az egyes helyi

közszolgáltatások kötelező igénybevételéről szóló 23/2000. (XII.19) számú rendeletet, és ingatlanonként évente 14.080,-Ft+ÁFA díjat fogadott el. A 110 literes gyűjtőedény egyszeri ürítési díja bruttó 338,46 Ft.- A díjtétel tartalmazza a hulladék begyűjtést, elszállítást; a szelektív gyűjtést; az utógondozásra is kiterjedő ártalmatlanítási költséget; a számlázási költséget.

Tárgyalta a Képviselő-testület a **szelektív gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéért fizetendő térítési díjakról** szóló rendeletet, valamint az önkormányzati intézményekben foglalkoztatott étkezési térítési díjának meghatározását. Mindkettőt tárgyalta a Pénzügyi Bizottság és az elnök elfogadásra javasolta a testületnek.

Módosításra került az iparüzési adóról szóló 16/2000. (IX.26) rendelet. A módosítás oka, hogy jövőre az APEH-hoz kerülnek a helyi iparüzési adót érintő feladatok. Az iparüzési tevékenységet ideiglenes (alkalmi) jelleggel folytató adózó is már az APEH-hoz teljesíti bejelentési és befizetési kötelezettségét, ugyanakkor az iparüzési tevékenységről az adatgyűjtés, illetve az ellenőrzés feladata a helyi adóhatóságnál marad. Ennek megfelelően került módosításra, pontosabban törlésre az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenységre vonatkozó adó mértéke.

Az utépítési hozzájárulásokról szóló 8/2008. (IV.30) rendelet 3.§-a az alábbi (7) bekezdéssel egészült ki: „Az érintett ügyfél a polgármester (2) bekezdése szerinti határozata ellen fellebbezhet. Az illetékköteles fellebbezést a döntés közlésétől számított 10 munkanapon belül

lehet előterjeszteni, elbírálása a Képviselő-testület hatáskörébe tartozik”. A melléklet bővült a Móricz Zsigmond utca nevével. A rendelet alkalmazásakor a 2004.évi CXL. törvény (Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni, s a „15 napon belül” szövegrész helyébe a „10 munkanapon belül” szövegrész került.

Döntött a testület **helyiségek bérbeadásáról, valamint közvetett támogatás nyújtásáról és a főépítész megbízatását meghosszabbította 2010. év végéig.** Szendrei Ferenc polgármester elmondta, hogy a főépítésznek a legfontosabb feladatai a HÉSZ módosításának bonyolítása és a melegvíz hasznosításának előkészítése lesz. Egyben bejelentette, hogy levelet kapott a TuraWell Kft-től Szántó László és Marjáné Endrédi Zsuzsanna aláírásával, melyben bejelentették: a 2009. június 10. napján kelt levelükben leírt kártérítési követelésektől elállnak...

Az egyebekben foglalkozott a testület a 70. életévüket betöltő turai lakosok, valamint az óvodások és az iskolai tanulók számára a karácsonyi ajándékcsoport osztásával. Majd Dolányi Róbertné jegyző ismertette az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos előírásokban történő változásokat és kérte a testület támogatását a szükséges teendők megtételéhez.

Sára Tamás, mint a Közpénzügyi Bizottság tagja jelezte, hogy tudomást szerzett arról, hogy egyetlen tagja sincs az idén 50.000 Ft összeggel támogatott gyermek Napraforgó Fotószakkörnek. A Közpénzügyi Bizottság elnöke, Marosvölgyi János a támogatás jogosultságának megtárgyalására januárban hívja össze a Bizottság tagjait. **K.J.**

KEDVES TURAI POLGÁROK!

Önkormányzatunk sikeres pályázat útján tornateremmel, foglalkoztató szobákkal bővíti óvodánkat 2010-ben. Alapítványunk segíti e nemes cél megvalósulását, ezért

KÉRJÜK ÖNÖKET, HOGY JÖVEDELEMADÓJUK 1%-ÁT AJÁNLIJÁK FEL ÓVODÁNK ALAPÍTVÁNYÁNAK:

BÓBITA ALAPÍTVÁNY A TURAI ÓVODÁSOKÉRT
Adószám: 18686012-1-13

Köszönettel:

Gólya Istvánné
óvodavezető

Lévai Gabriella
kuratórium elnöke

Újév kezdés hét nyertes pályázattal

– Az intézmények zökkenőmentesen üzemeltek, minden kiadásunkat tudtuk finanszírozni, év végén gyakorlatilag a gazdálkodás egyenlege mintegy 15millió Ft-os aktívumot mutatott. Sikeresen megvalósítottuk a korábbi nyertes pályázatok közül a komplex beltéri utca aszfaltozását teljes hosszában, 1110 m-en, továbbá 3millió Ft értékben mintegy 500 db fa elültetését az önkormányzati kezelésben lévő beltérfelületeken, a Többsincs Óvoda és Bölcsőde udvarát felújítottuk, a kültéri játékokat uniós szabvány szerint kicseréltük.

Fő hangsúlyt kapott a pályázatokon való sikeres részvétel, mivel szinte minden pályázati lehetőség 2009. december 31-ig lezáródott a közép-magyarországi régió összes településének, úgy uniós, mint hazai pályázatok tekintetében. Az értesítések szerint, hét nyertes, 2010-2011-ben megvalósuló pályázatról tudok beszámolni. Ez összesen 234millió Ft bruttó bekerülési költséget jelent, melyből 173millió Ft-ot pályázaton nyertünk el, a többi pedig önerőből biztosítja az önkormányzat. Két pályázat kapcsán végleges értesítésre várunk. Az egyik, az Új utakon Turán c. pályázat nyolc utca (Iskola út, Gábor Áron u., Holló köz, Vörösmarty u., Gyóni u., Bocskai u., Jókai u., Délibáb u.) aszfaltozására – az eddigi komplex útfejlesztéshez hasonló műszaki tartalommal – végleges döntési szakaszban van. Ez a projekt 300millió Ft-os bekerülési költséggel 5 km aszfalt út megépítését irányozza elő. Az előzetes visszajelzések nagyon pozitívak, de a végleges döntésről szóló értesítés még várjuk. A másik a művelődési ház udvarának egy része és a polgármesteri hivatal közti területen pihenőpark és játszótér kialakítása.

– Mi lesz és mikor indul el az első látványos kivitelezési folyamat?

– A Köztársaság és az Elnök utca aszfaltozása, ill. a térfigyelő rendszer kialakítása veszi kezdetét elsőnek március hónapban, időben párhuzamosan zajlanak majd, s legkésőbb ez év május 30-án be kell fejezni. Utána következik a Kastélykerti Óvoda bővítése és a Polgármesteri Hivatal felújítása párhuzamosan ez év szeptember 30-ával befejeződően. De idén megkezdődik a Gyermekegészségügyi és Családsegítő Szolgálat Kónya parti épületének felújítása és a Városközpont rendezésének I. üteme. Ez utóbbiak kivitelezésének befejezése csak 2011 első félévében várható.

– A kivitelezésben vannak turai vállalkozók?

– Ezt még ebben a fázisban nem lehet tudni. Elsőként a két utcára egy közbeszerzés lett kiírva és meg kell nyerni a tendert a kivitelezőnek.

– A munkák mennyire befolyásolják majd a mindennapi életet az óvodában ill. az ügyintézés, a piac működését a központban?

Év elején legtöbben számot vetünk a mögöttünk álló esztendőről, mérlegre kerülnek sikereink-kudarcaink, örömeink-bánataink, s fogadalmak, új tervek születnek.

Nincs ez másképp az önkormányzati életben sem, csak a reflektorfényben zajló munkálkodás, a bizalmukat adó lakosok árgus szemei jóval inkább magában rejtik a számonkérés lehetőségét. Tura Város Önkormányzata a 2009-es esztendőben rábízott forintjainkat nem tékozolta, hanem inkább az önkormányzat vagyonaát gyarapította eredményei által. Sikeres évet zárt gazdasági szempontból, melynek részeként nagy léptékű fejlesztések valósultak meg a településen, és az intézmények működtetése során nem került megszüntetésre egyetlen munkahely sem. A település polgármestere, Szendrei Ferenc beszélgetésünk nyitányaként röviden így foglalta össze 2009 meghatározó gazdasági eseményeit.

– Az óvoda ezen idő alatt is zavartalanul működik majd, az építési terület biztonságosan le lesz határolva. A központban ideiglenes forgalomkorlátozás lesz, melyről időben értesítjük a lakosságot. A piac belső, asztalos elárusítóhelyeit nem befolyásolja, hiszen ez még nem része ennek az ütemnek, a földről történő árusítást pedig ideiglenesen áthelyezzük.

– Kikből és hogyan áll össze a nyertes pályázatok sikercsapata?

– Elsőként is kellett egy egységes önkormányzati akarat, egy megfelelő gondolkodásmód, mely belátta, hogy ilyen léptékű fejlesztési lehetőségek nem adódnak később. Amikor a négy éves programunkat kialakítottuk, próbáltuk körvonalazni a súlyponti kérdéseket, ami mentén szükségesegek a fejlesztések, prioritásokat határoztunk meg.

Nyilván van pályázatfigyelőnk pályázattíró cégeink részéről is, de kistérségi szinten is van koordinálva, a Pro Régióval van egy összekötő személye, felelőse a pályázatoknak Juhász Bálint személyében, aki előzetes információkat nyújtott minden önkormányzat részére a pályázati lehetőségekről. Pályázni egy nagyon komoly szakmai munkát és egyben lobbitervekenyiséget jelent. Két pályázattíró céggel dolgozunk, döntő többségben a lakossági kérdőívezés kapcsán már megismert Tempo Consulting Kft.-vel. Szabó István személyében turai gyökerű cégvezetéssel bír, turaiként mindig különösen szívügyének érezte a kitűzött feladatokat. A másik cég a Kwittek Zrt.

– Évekre visszanyúlva vannak bizonyos befagyott, több alkalommal sikertelennek elbírált pályázatok, mint pl. az iskolabővítés és tornaterem építés.

– Ott teljesen új alapokra kell helyeznünk a fejlesztést. Van többféle koncepció, majd meg fogjuk találni a forrást ehhez is, de pillanatnyilag az elnyert projektekre koncentrálnunk.

– Lehet-e azt mondani, hogy a pályázati nyeremények az önkormányzat legmeghatározóbb bevételi forrásai?

– Csak adott projektek megvalósítása kapcsán. Működési célra, azaz a mindennapi életre nincs pályázat sem és ehhez hitelt sem veszünk fel már néhány éve, kizárólag csak fejlesztési célokra, nagyon kedvező kamatkonstrukcióval.

– Ha röviden és közérthetően kellene megfogalmazni, hogy melyek voltak és lesznek az ésszerűség jegyében zajló gazdálkodásnak a legfőbb megtakarítási elemei...

– Azt hangsúlyoznám, hogy nem vagyunk még az ésszerűsítési folyamat végén.

– Ez esetleg munkahelyek megszüntetését is jelentheti?

– Jelen körülmények között létszámleépítésben nem gondolkodunk, de az önkormányzati élet jelentős területén feladat-

► átszervezés várható a munkaerő hatékonyabb kihasználása érdekében. Emellett a pályázatokon kívüli bevételek maximalizálása a cél, s itt a melegvíz hasznosítására gondolok.

– *Teljesen befagytak a pályázati lehetőségek 2010-re?*

– A Közép-Magyarországi Régió – Pest megye és Budapest – elérte a GDP-ben mért uniós fejlettségi szint 75%-át, így már nem vagyunk hátrányos helyzetű régió. Hazai forrás pedig csak Baranyában lesz. A várható kevés számú kiírás már csak oktatási intézmények energetikai felújítására vonatkozik majd. Természetesen ezt is megpróbáljuk: az iskolánál nyílászáró cserére, külső szigetelésre, a kazánház korszerűt és költséghatékony kiváltására fogunk pályázni.

– *Akkor gondolom az önkormányzat elkezdte körvonalazni, hogy milyen más forrásokat tud megnyitni bizonyos mértékű fejlesztések további megvalósításához. Kicsit a szavakkal játszva, lehet-e új forrás a hőforrás?*

– Egyelőre most az önrész biztosítása is elegendő feladat. 2010-2011-re mindenképp meghatározza gazdálkodásunkat és tevékenységünket, főképp, ha még a két elbírálás alatt lévő pályá-

zatot is megnyerjük. A pályázatok elnyerése csak egy folyamat kezdete, utána következik a szerződés-kötés, közbeszerzés, kivitelezés, folyamatos műszaki ellenőrzés, a pályázattal való kapcsolattartás az elszámolások miatt, műszaki átadás. Új források érdekében mindezekkel párhuzamosan a melegvíz ügyét kell rendezni, igen pozitív a benne rejlő fejlesztési lehetőség, de erről csak később tudok konkrétan nyilatkozni.

– *Az olvasók nevében is kívánjuk, hozzon az új év ebben is eredményeket!*

Seres Tünde

Nyertes pályázati projekt neve	Összes bruttó költsége (Ft)	Pályázati nyereség (Ft)
Elnök utca felújítása	5 millió	2,5 millió
Köztársaság utca felújítása	5 millió	2,5 millió
Térfigyelő rendszer kiépítése	10 millió	7,5 millió
Kastélykerti Óvoda bővítése	24 millió	15,5 millió
Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat épületének teljes körű felújítása	32 millió	29 millió
Polgármesteri Hivatal akadálymentesítése, felújítása	18 millió	16 millió
Városközpont felújításának I. üteme	140 millió	100 millió
Összesen	234 millió	173 millió

Tura főépítésze bemutatkozik

Megvalósítandó célok, pozitív jövőkép városunkban

Jóllehet már hónapok óta Tura Város Önkormányzata munkatársaként üdvözölhetjük, de eddig csak a képviselő-testületi ülések beszámolóin keresztül kaphattak képet az olvasók B. Nagy Helga főépítész határozott, az önkormányzat érdekeit messzemenőkéig képviselő és védelmező szakmai fellépéséről, melyet a grémium egyetemes elismeréssel és teljes bizalommal fogad. Ezt bizonyítja az a tény, hogy 2010. évre meghosszabbították megbízását.

– *Nem egy klasszikus főépítési megbízásról van szó, hanem célfeladatok mentén kérte fel az önkormányzat. Az igény ugyan legyen egy teljes körű főépítési státuszra, de ebben a feszes költségvetési helyzetben vélhetőleg a finanszírozási szempontokat kellett figyelembe venni. Mikortól érvényes és pontosan mire vonatkozik a megbízása?*

– Mielőtt a kérdésre válaszolnék, meg kell köszönjem a megtisztelő felvezetést, melyet eddigi munkám elismerésének érzek és a továbbiakban is minden erőmmel igyekszem annak megfelelni. Nagy örömmre szolgál Tura főépítészének lenni és segíteni azt az áldozatos, megfeszített munkát, melyet a Hivatal dolgozói és a Képviselő-testület végez. Tapasztalataim alapján állíthatom, hogy ritka kivételes csapatmunkába kapcsolódhattam be. A lelkesítő közös munka gyümölcsei máris megmutatkoznak az elért eredmények láttán.

2009. februártól látom el Városunk főépítési feladatait, mely feladatok gerincét a

településrendezési eszközök – településfejlesztési koncepció, településszerkezeti terv, szabályozási terv, helyi építési szabályzat (HÉSZ) felülvizsgálatának kidolgozása, az egyeztetési eljárás lefolytatása képezi. Természetesen a helyi értékvédelem tartalmának és előírásrendszerének finomítására is nagy figyelmet kell fordítani, hiszen Tura épített – és természeti környezete rendkívül gazdag. A meglévő kincsek védelmét és a hagyományok továbbélését elsődleges szempontként emelném ki, melyek a korszerű Turai városi lét alapját képezik.

Az általános főépítési feladatok közül szerződéses tevékenységembe gyakorlatilag a napi építéshatósági ügyek önkormányzat nevében történő véleményezése nem került be, ám ennek ellenére nagyobb horderejű kérdésekben lehetőséget kapok álláspontom kifejtésére. A településképvédelme és korszerű fejlesztése szempontjából fontos ügyekben tehát megjelenik szakmai véleményem.

– *Megtudhatunk néhány fontosabb momentumot szakmai életrajzából?*

– 12 éve a „főépítészség” a hivatásom. Kezdetben köztisztviselőként láttam el feladataimat, majd a szakmai önállóságom szabadságom megőrzése okán tértem át a megbízásos formában végzett hivatásgyakorlásra. Az erős szakmai képviselő tapasztalatai alapján döntésem helyesnek bizonyult, és e gyakorlatias forma tette lehetővé azt, hogy egyszerre több település főépítésze is lehettem, lehetek. Talán az én „mintám” is hozzájárulhatott ahhoz, hogy a magyar jogrendszerben ma már nevesített forma a „térési főépítész”, mint települési főépítész.

A komplex főépítési feladatok lehetőleg magasabb színvonalon végzéséhez az okleveles építészmérnöki diploma mellé szükségesnek láttam megszerezni egy településmenedzseri-területfejlesztő szakértői végzettséget is, melyet a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdasági Kara és a párizsi Sorbonne IV. Egyetem Területfejlesztő Kara szervezett meg részünkre. Az uniós képzés alatt megszerzett tudás rendkívül hasznos eredményeket nyújt az önkormányzatoknak a döntéseik alapján végrehajtott települési beruházások (köz- és magán-szféra által kezdeményezett fejlesztéseknél egyaránt) esetében és a településszüzemeltetés

rendszerében is. Hosszú évekig elsősorban Pest megye észak-nyugati, pilisi térségében főépítészkedtem. Az agglomerációs nyomásnak kitett térségben a komplex főépítési feladatok hangsúlyos szereppel bírtak. Szakmai körökben úgy fogalmazunk, hogy végvári katonaként harcolunk az önkormányzatok nevében a települések védelmében a direkt beruházói érdekek megzabolázásán, a fejlesztési szándékok a település fenntartható fejlődése szempontrendszeréhez illesztésén. Legkedvesebb kistelepüléseim mellett – Pilisszentkereszt-Dobogókő, Pilisszántó, Piliscsaba, Pilisborosjenő – városi főépítész tapasztalataimat Dorogon, Pilisvörösváron, Dunakeszin szereztem.

– *A településközpont rendezésével kapcsolatos személyes szakértői véleménye, fejlesztési koncepciója már bizonyára megfogalmazódott. Abogyan erre utal egy korábbi testületi beszámolóban olvasható megjegyzés is: „A településközpont fejlesztésére rendelkezésre álló tervek az identitást őrző városias átalakítás megvalósítandó fejlesztése feladatát maradéktalanul nem teljesítik.” Mit jelent ez konkrétumokban? Melyek lehetnek az új funkciók és melyek a már rendelkezésre álló korábbi tervek pozitív, beépíthető elemei?*

– A régebbi tervek mind minőségi színvonalban, mind léptékben – építészeti alapelvekben rendkívül széles skálán mozognak. Az egyik univerzális, világvárosi építészeti megoldást javasol a piactér átépítésére, a másik csupán a piactér pavilonsorának átépítésében gondolkodik (bár vitathatatlanul kellemes módon a helyi építészeti elemek felhasználásával), de egyik elképzelés sem lép ki a telekstruktúra által meghatározott szűkített gondolatrendszerből. Emellett a tisztán építészeti megközelítés mellett városzerkezeti-szociológiai és bizony közgazdasági aspektusokat is figyelembe kell venni egy városközpont fejlesztés megközelítésénél.

Így került meghatározásra a jelenlegi központfejlesztési terv esetében a valóban központi funkciójú, illetve azzá váló tervezési terület és annak léptéke okán a terv ütemezése. Az ütemezéssel elérhető egy folyamatosan frissítendő, korszerűsítendő tervcsomag, melynek szakaszait az adódó pénzügyi források becsatornázása, rendelkezésre állásakor egymásra épülően meg lehet valósítani. E gyakorlatias tervezési metodika nyújtja a lehetőséget arra, hogy ne csupán az asztalfióknak tervezzünk, hanem használható, megvalósítandó célokat tűzhessünk ki magunknak.

Természetesen a városközponti funkciók körének spektrumát áttekintve a tele-

pülés lakói-, vállalkozói-, befektetni szándékozó szereplői és a településre látogatók igényeinek megfelelő lehetőségeket kellett beépíteni a tervekbe, melyek megvalósítása a rendelkezésre álló anyagi források reális mérlegelése mellett lehetséges. Így került sor a pályázaton nyertes első ütem megfogalmazására is, melyről már hírt adott az újság. A következő ütemek közül reális esély mutatkozik a művelődési ház udvarára tervezett játszótér és a piactér burkolatának, utcabútorainak cseréjére.

Különösen izgalmas és összetett feladatot fog jelenteni a piactér pavilonsorának felújítása, átépítése is, melynek megvalósítása az érintett vállalkozók aktív szerepvállalásával lehetséges.

B. Nagy Helga főépítész

– *Egy település városi rangra emelkedésével sokakban megfogalmazódnak a városias arculathoz kötődő, megszokott sztereotípiák: modern, többszintes épületek, bevásárló központok, parkolódjás rendszer, stb. Ha mindez kicsit túlzó is, de az tény, hogy a várossá válással a településképpel, szolgáltatásokkal kapcsolatos lakossági elvárások is – mondhatni joggal – növekednek. Ön szerint automatikusan egy effajta címmel kell járjon az arculatváltás vagy a hagyományos népi építészeti elemek, a vidékies jelleg továbbra is dominálhat? Esetleg lehetséges a kettőt egészséges mértékben ötvözni?*

– Kérdésében a válasz is bölcsen megfogalmazódik, hiszen minden település pozitív jövőképét a múltja-jelene értékeire építve szabad megfogalmazni. Attól elszakadva nem szervezülhet közös akarattá a társadalmi tudat szintjén a megfogalmazott elképzelésrendszer. Mindenképpen a mezővárosi hagyományokra épített városias fejlődést tartom jó irányúnak.

– *A Helyi Építési Szabályzat tekintetében melyek lennének a lakosságot érintő legfontosabb módosító javaslatok?*

– Az előző kérdésre adott válaszom gyakorlatilag meghatározza a rendezési eszközök módosításának javasolható koncepcionális irányát. Néhány kiemelt alapelv ezek közül: lehetőséget kell biztosítani a jellemzően nagy térmértékű lakóingatlanokon kertészeti-, kisállattartási tevékenység folytatására, a rendkívül elaprózott szabályozás és úthálózat fejlesztés józan felülvizsgálatára, a beavatkozási pontok számának gyakorlatias átgondolására-csökkentésére, a vállalkozási területek szabályozásának realitásokhoz igazítására, a vízkészlet potenciál optimális kihasználására.

A jelenlegi szabályozás sok ponton finomításra szorul a város hagyományos beépítési formái tekintetében. Az optimális szabályozás kidolgozásában komoly szereppel bír a helyi építhetőség. Nagy örömmre szolgál, hogy újra van vezetője hatóságunknak, akivel szoros munkakapcsolatra töreksem mind a szabályozás finomítása, mind a beruházások-pályázatok lebonyolítása, mind a helyi értékvédelem gyakorlati kérdéseiben. Felhasználnám interjúnk lehetőségét arra, hogy ezúton is felhívjam az olvasók figyelmét a településrendezési eszközök felülvizsgálatának megindított eljárására. A Képviselő-testület ez ügyben hozott döntése meghatározza a módosítási szándékok tartalmát, irányát. Kérem kísérjek figyelemmel a tervezési-egyeztetési folyamatot és javaslataikkal segítsék a legoptimálisabb tartalom kidolgozását.

– *A melegvízzel képzeltben már távfűtöttünk, strandoltunk, fólíásátras, üveg-házak növényeket neveltünk, de mindenek felett egy wellnessközpontot üzemeltettünk. Tura településen ezen utóbbi, remélt kiterjesztési pontot jelentő üdülőkompexum típusú hasznosítás élvezhet-e prioritást, van-e realitása Tura földrajzi, térségi pozícióját tekintve? Lehet-e ez a településfejlesztés el nem térítendő kijelölt iránya?*

– Számos hasznosítási mód képzelhető el, melyek egymás mellett is életképesek lehetnek egy mértéktartó, és funkciókat „összesítő” tervezési-kivitelezési-működtetési metodika megvalósítása alapjain, azonban ennek részleteit a jelen tervezési folyamatban kell kimunkálni. A cél az kell legyen, hogy egyetlen konkrét- és a település számára előnyös hasznosítási javaslat se vesszen el, de azok ne is lehetetlenítsék el a párhuzamosan megvalósítandó fejlesztési elképzeléseket.

– *Ennek szellemében kívánok sok sikert a folytatáshoz!*

Seres Tünde

„Európa nem arra kíváncsi, hogy hogyan utánozzuk őket, hanem arra, hogy mit adunk magunkból!” (Kodály Zoltán)

IV. GALGAMENTI NÉPZENÉSZEK ÚJÉVI KONCERTJE

Időpont:

2010. JANUÁR 23.,
szombat 17 óra

Helyszín:

TURA Bartók Béla Műv. Ház

FELLÉPŐ ZENEKAROK:

Bencze Matyi és zenekara

Bonta zenekar

Breda zenekar

Emse zenekar

Fix Stimm

Fricska Táncegyüttes

Hatvan Banda

Horz Banda

Köles Éva

Pál Lajos és tanítványai

Szalonna és bandája

Zagyva Banda

JEGYÁRAK:

Gyermek (18 éves korig), nyugdíjas elővételben 800 Ft, helyszínen 1200 Ft

Felnőtt elővételben 1000 Ft, helyszínen 1400 Ft

Jegyek elővételben kaphatók Turán:

Bartók Béla Művelődési Ház, Városi Könyvtár, Csilla Fotó

Telefonon, e-mailen rendelhető: 06-28/580-581

vagy 06-30/638-4603 vagy kultura@vnet.hu

Utána TÁNCHÁZ a BÓHA KOCSMÁBAN

Kedves Turaiak, Kedves Támogatók!

A TÖBBSINCS ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE udvarán önkormányzati pályázati támogatással, óvodai dolgozók, szülők közös munkájával, ismerős, ismeretlen adományozók, az adó 1%-át óvodánk felajánlók segítségével 2009-ben jobb, szebb korszerűbb, biztonságosabb, változatos játékokkal alkalmas óvodai, bölcsődei játszóteret hoztunk létre. A gyermekek örömmel vették birtokba, mi pedig továbbra sem tétlenkedünk.

ÚJ CÉLT TŰZTÜNK KI annak érdekében, hogy az intézménybe járó gyermekek fejlődését mind változatosabb tevékenységek biztosításával tudjuk segíteni, napjaikat tartalmassá, örömtelivé tenni. Álmunk egy KÉZMŰVESKEDÉSRE ALKALMAS ALKOTÓ KUCKÓ AZ ÓVODA UDVARÁN, melyben a gyermekek a szabad levegőn tartózkodva agyagozhatnak, szöhetnek-fonhatnak, festhetnek... Szeretnénk egy égető kemencét is a kerámia tárgyak készítéséhez. Céljainkat az óvodai alapítvány támogatásával kívánjuk megvalósítani.

Tervezzük, – ezen lehetőséget kihasználva – hogy a városban élő GYERMEKEKNEK NYÁRON ALKOTÓ NAPOKAT SZERVEZÜNK, hogy itt ismerkedhessenek a különböző kézműves technikákkal. Ehhez személyi feltételeink is adot-

tak: két óvó néni jelenleg népi játszóházi foglalkozás vezető tanfolyamot végez.

Karácsonykor rendkívül sikeres volt az intézmény dolgozói által kezdeményezett kézműves vásár. Bevétele: 208. 000,- Ft-ot az Összefogás Óvodásainkért Alapítvány számláján helyeztük el.

2010. február 12-én 15.30-tól a turai művelődési házban TÁNCBÁZÁSOT szervezünk, melynek bevételét szintén e célra ajánljuk.

Közeledik az ADÓ 1%-ának FELAJÁN-LÁSI IDEJE is, ha terveinket támogatásra érdemesnek találják, köszönettel fogadjuk felajánlásukat.

Valamennyiüknek örömteli, boldog új esztendőt kívánok!

Szilágyi Józsefné

igazgató, kuratóriumi elnök

TÁNCBA HÍVÓ!

A turai Többsincs Óvoda és Bölcsőde szülői munkaközössége és dolgozói

**2009. FEBRUÁR 12-én, 15.30-tól
TÁNCBÁZÁS MÜVELŐDÉSI HÁZBAN**

várnak a turai Művelődési Házba kicsiket, nagyokat, mindenkit, aki szereti a táncot, a játékot, a zenét.

**A talpalávalót
a ZAGYVA BANDA húzza.**

A büfét a szülők szolgáltatják.
Zsákbamacska kapható!

Belépő: 500 Ft családonként
(2 felnőtt és a gyerekek)

Támogatói jegy: 1000 Ft

Egyéni belépő: 300 Ft

A rendezvény bevételét a szervezők az Összefogás Óvodásainkért Alapítvány javára fordítják. Szeretettel várunk mindenkit!

Alapítványunk neve: ÖSSZEFOGÁS ÓVODÁSAINKÉRT Közhasznú Alapítvány

Címe: 2194 Tura, Dózsa Gy. u. 2. Alapítványunk adószáma: 18704259-1-13. Számlaszámunk: 65900107-13028312

Elérhetőség: Szilágyi Józsefné 06-30/638-4601

Emlékezés 1989-re és 1849-re

Megjelent a turai lovasütközetről szóló tanulmánykötet

Kettős megemlékezésnek volt helyszíne a turai Művelődési Ház december 18-án. Először „ÖSSZEFOGÁS ADVENT IDEJÉN” címmel a húsz évvel ezelőtt történetekre emlékeztek a megjelentek.

Kálna Tibor tanítványai, mint a megemlékezés közreműködői

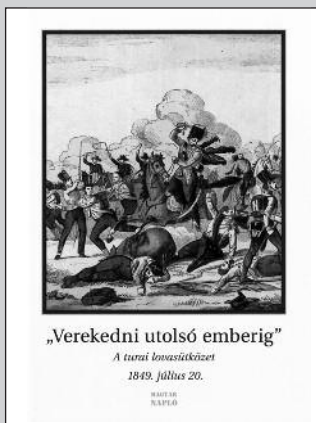
Elöl Heltai Bálint tanár, a turai csatáról szóló konferencia főszerzője

Kedves Gyula, lektorként mutatotta be a könyvet

SZendrei Ferenc polgármester köszöntötte a résztvevőket az önkormányzat és a Vigyázó Kör nevében, majd röviden vázolta a húsz évvel ezelőtti politikai helyzetet, elemezte a romániai forradalmat. Meltatta az akkori helyi összefogást, s azokat, akik valamilyen szerepet vállaltak. A turai lovasütközetről szóló tanulmánykötet kapcsán megköszönte a szerkesztők, tanulmányírók munkáját, közreműködők tevékenységét. Az aradi vértanúk és a turai ütközetben résztvevő lengyelek kapcsán elemezte, hogy mit jelent a magyarság. Idézte Széchenyit, majd Babits versének egy sorát: „szellem és ne hús tegyen magyarrá...”

A rendezvénynek Kálna Tibor volt a műsorvezetője, aki egyébként a húsz évvel ezelőtti összefogásnak egyik főszerzője volt. Ő a tanulmánykötet előszavából idézett: „Aki a múltját elfelejti, azt a világ is elfelejti! – írta egy francia szerzetes. Múltunk elhallgatásával saját magunkat és gyermekeinket fosztjuk meg a jövőtől.” „Egy híres csata vagy egy elfeledett ütközet színhelye és időpontja találkozási pont is egyben, ahol összefonódik a 'nagybetűs história' a helytörténettel és a hagyománnyal. Hiteles történetének megörökítése az emlékezet, a kegyelet és az önazonosságtudat hídfőállása a felejtés és a gyökértelesség ellenében.” Majd hozzáfűzte, hogy létezik az átlagemberek hétköznapi helytállása. A kisvárosi, falusi ember inkább félreáll, elhúzódik, de ha szükséges, akkor keményen állja a sarat. 1989. decemberében sokan érezték úgy, ki kell állni valami mellett. „Két hősiesség, de ugyanaz az összefogás”.

„Verekedni utolsó emberig”

A turai lovasütközet
1849. július 20.
MÁDÉNYI SÁNDOR

A bevezető után Gáspár Noémi szavalta Reményik Sándor: Atlantisz harangoz című versét, mely húsz évvel ezelőtt is elhangzott, majd Csányi Petra és Farkas Ákos olvasta fel az akkor történeteket. (A felolvasott anyag a cikk után olvasható.) 1989. decemberének közepén a romániai, pontosabban temesvári események hatására településünkön példanélküli összefogás alakult ki.

A rendezvényre a szervezők meghívták Mádly Ferenc volt köztársasági elnököt és Lukács András apát-plébánost is. Sajnos egyikük sem tudott eljönni, de mindketten levélben köszöntötték a megjelenteket.

Lukács András plébános úr a húsz évvel ezelőtti összefogás mozgatórugója volt, a rendezvény díszvendégeként szerepelt a meghívókon, úgy emlékszik, hogy „amikor Tökés László körül forrongani kezdett minden, és a csatározások zaja elért magyar földre is, a rádió kérte, hogy tartsunk szimpátia tüntetést, vagyis szolidaritási megmozdulást. Jónás Sándor és Kálna Tibor tanárok a Tanácsházára mentek, hogy ezt bejelentésük. Az

akkori tanácsbíró keményen visszautasította a kezdeményezést. – Ők hivatkoztak a rádióbemondásra, de azt felelte nekik, hogy őt ez nem érdekli, és úgy próbálják meg, hogy rendőrökkel kergetik szét őket. – Csalódottan, tehetetlenül bejöttem hozzám a mai Cserkészházba, – mert akkor ott laktam a plébánia építés miatt. Elpanaszolták. Azt mondtam: Akkor holnap reggel kihirdetem, hogy esti szentmisére jöjjenek, amit a bajban lévőkért ajánlunk fel, a templomból égő gyertyákkal, énekelve megyünk a Piac téri emlékműhöz, hogy kifejezzük együttérzésünket a szabadságért küzdő erdélyi magyarokkal, románokkal. – Ezt vállaltam.

Másnap Sára Ferenc tanácselnökből mentek, aki telefonon jelezte, hogy természetesen tegyünk, ők is ott lesznek. Így az esti szentmise után ... harangszóval, égő gyertyákkal mentünk imádkozva, énekelve... Megemlékezés, vers, ima.

Szombaton (dec.23-án) hajnali szentmisén kértem a híveket, hogy a bajba jutott temesváriaknak gyógyszert, kötszert, tartós élelmiszert gyűjtsünk. – Amikor hazaértem a Plébániára, már megérkezett az első adomány. Egész nap gyűlt, csomagoltak a fiatalok, estére majdcsak egy teherautónyi rakomány gyűlt össze. 'Kifosztották' a környékbeli gyógyszertárakat is kötszerért, tápszerért, stb. Este kikötésem volt, hogy egyházközségi képviselőtestületi taggal szállítsák a célhoz, Békéscsabára a hívek adományát. Ez megtörtént, Kuti József és Jónás Sándor kísérték az adományt, és ott a Vasútállomáson az MDF képviseletében vették át, és köszönték meg írásban a turaiak segítségét. Amennyiben emlékeim nem csalnak, így történt.

Elöl Lendvai Márton, az erdélyi szeretetadományokat szállító teherautó tulajdonosa és sofőrje

Nemcsak ebben, de a templom, és új plébánia építésben is megtapasztaltam, hogy tudnak összefogni a jószándékú emberek, ha látják pontosan a célt, hogy mire adják, és mi készül belőle. Bárcsak az összefogás erősödne, hogy a nehéz körülmények között is tenni, jobbitani tudjunk mindnyájan valamit magyar népünk életén.” Majd Békés, boldog karácsonyt kívánt a volt turai plébános, aki egyben Tura Díszpolgára is.

Mádl Ferenc levelében úgy fogalmazott: „Nagy öröm számomra, hogy Tura ilyen elkötelezetten, igényesen őrzi hagyományait, és a szabadságharc nevezetes lovasütközetére is avatott szakemberek előadásaival emlékezik. Ugyanilyen jó érzés tudni, hogy a romániai forradalom melletti kiállás húsz évvel ezelőtti, szívdobogatóan szép napjainak élményét is felidézük. Ebben az örömben csak az az üröm vegyül, hogy a pártállástól független összefogásnak hamarosan nyoma sem maradt – de éppen ezért kell gondolnunk rá... Rendezvényeikhez sok sikert kívánok!”

Kálna Tibor úgy zárta le a műsor első részét, hogy a húsz évvel ezelőtti történetnek rengeteg hőse volt: maga Tura népe!

Az 1849-es turai csatáról szóló tanulmánykötet címe: „Verekedni utolsó emberig” – A turai lovasütközet 1849. július 20. A Magyar Napló (Budapest, 2009) kiadásában megjelent könyv lényegében a 2008. július 21-i, az Önkormányzat és a Vigyázó Kör által szervezett konferencia előadásainak szerkesztett anyagát tartalmazza.

A Rosonczy Ildikó által szerkesztett kötetet Kedves Gyula, a Hadtörténelmi Intézet igazgatóhelyettese, a könyv lektora mutatta be. Elismerően nyilatkozott a másfél évvel ezelőtti konferenciáról, a szervezőkről és megjegyezte, hogy minden tizedik konferencia anyaga jelenik csak meg könyv alakban. Sorba vette a tanulmányokat.

Először Hermann Róbert írását ismertette, mely a kinevezett és a tényleges főve-

zér kérdéskörrel foglalkozik, valamint Mészáros Lázár és Perczel Mór viszonyával. Hangsúlyozta, hogy a helytörténetírásnak akkor van igazán értelme, ha a nagy egészbe van beágyazva. A történetírás sokat foglalkozik a Görgey vezette fel-dunai hadtesttel, de a tiszai hadsereg tevékenysége, a turai ütközet fehér folt. A turai ütközet véletlenül alakult ki, de ugyanakkor 1849. júliusának, az alföldi hadműveleteknek fénypontja volt. Bebizonyosodott, hogy a magyar katonákat nem sokkolta az orosz csapatokkal való találkozás. Az előadó elemezte az orosz haderő harci értékét, a huszárok szerepét.

Hajagos József tanulmánya az oroszok beavatkozása utáni katonai helyzettel foglalkozik. 1849. júniusában közel kétszáz ezer fős cári haderő érkezett az országba, ez olyan túlerő, amely ellen reménytelen volt a helyzet. Ennek ellenére a magyarok felveszik a harcot. Ezt a folyamatot mutatja be a tanulmány.

Csikány Tamás ír a tényleges turai lovas ütközetéről, mely 1849. július 20-án zajlott le. A tanulmány az ütközet legrészletesebb leírása, igazi hadtörténelmi szemmel van leírva, térképekkel illusztrálva. A csatában magyar részből 17 lovasszászad, 2450 fő, míg az oroszok 17 lovasszászad, 2 gyalogezred, 8132 fővel vettek részt. Az ütközetben a magyar csapatokat négy tábornok irányította: Mészáros Lázár, Perczel Mór, Henryk Dembinski és Desseffy Arisztid. Legfontosabb tanulság az volt, hogy a túlnyomórészt újonckból felálló haderő helyt tudott állni az orosz haderővel szemben, a legképzettebb orosz lovassággal, a huszársággal. Ugyanis az ütközetet mindkét oldalon a huszárság hajtotta végre. A lektor részletesen foglalkozott az orosz huszárság kialakulásával, mely Rákóczi katonai segítségével történt annak idején. Elmondta azt is, hogy amennyiben a nagy létszámú orosz haderőt sikerült volna

Helyszín: Tura, általános iskola. Időpont: 1989.

20 éve történt

Közben szól a rádió. Este majd mindenki nézi a Híradót. Ez egy teljesen

átlagos, közönséges munkanap volt, egyébként: advent ideje. A közelgő ünnepek hangulata érződik. Az esti Híradóból tudjuk meg, hogy tankok, páncélaútkók és helikopterek fedélzeti géppuskáiból lötték a tömeget. A Securitate 2400 nylonzsákot rendelt egy közeli üzemtől. „Hiszek egy álomban...”

Helyszín: Tura, általános iskola. Időpont: egy nappal később (reggel)

A tanári szobában szól a rádió. Néhányan a híreket hallgatják. – Igen: valami történik Romániában, ott Temesváron, Tókés László háza körül...

A földszinti aulában hatalmas színes plakát. Rajta molyrágta, öreg könyv borítója, belül üres, a lapok hiányoznak. A borítón kopott felirat: „Erdély”. A fedőlapok közti sötét ürességből – könyvjelzőként – háromszínű pántlika lóg: kék-arany-vörös selyemszalag. A plakát Békési István tanár tulajdona, otthonról hozta. A plakát előtt egy szál gyertya, oldalán már megcsordult a faggyú, halovány lángja remeg a folyosói huzatban. Folyik a tanítás, az egyik tanár rendkívüli körözüvényt szövegezt: – Tiitakozás, csak úgy önmagáért – kinek, hova, sehova. A tehetetlenség – segíteni akarás – kétségbeesés és felháborodás érzése. Gyerekek, tanárok írják alá. Kifüggesztik az aulában a plakát mellé.

Itthon folyik a „rendszer váltás” december közepe van. Két hónapja vagyunk KÖZTÁRSASÁG.

Az emberek többsége bizonytalan, tanácstalan. Változik körülöttünk a világ, az a megingathatatlan hitt, az a változhatatlan. A többség szorong. Mi lesz itt, hogyan ezután. Amiről azt tanulták, hogy szép és jó, az most romlani látszik. Lepattogzik a festék! A vörös kulimász alatt elrohadt, rozsdás tákolmány. Ellenségkép: mi lesz, hogyha jön a „mumus”, Grósz is megmondta: FEHÉRTERROR!

Mégis néhány emberben lassan ébred a remény, nyílik az öröm: most már végre sikerülnie kell!... Vannak kiket rémálmodok gyötörnek: a munkásörtség is odavan... A „mások” másokat álmodnak, álmodnak egy világot maguknak. Álmodnak olyan szépet, gyönyörűt, mint hajdanán Petőfi vagy King tiszteletes álmodott... „Hiszek egy álomban...”

Egy-két nap múlva kb. 20-25 fő gyülekezik a Piac téri hősi emlékmű körül. Szakad az eső. A már említett plakát fólia borítást kap. Húsz szál gyertya, Székely himnusz. A gyertyákat kioltja az égi áldás, a társaság szétszéled.

megszorítani, akkor azok további jelentős létszámú, akár 40-50 ezer fős csapatot tudtak volna mozgósítani.

Az ütközet után a résztvevőkkel foglalkozott az előadó Rosonczy Ildikó tanulmánya alapján, mely az ütközetet orosz szempontból mutatja be. Nagyon érdekes, ahogyan az orosz források írnak erről az ütközetről. Kovács István a lengyel légió szerepével foglalkozik. Az előadó megjegyezte, hogy keveset beszélünk arról, hogy akkoriban Magyarországon nagy létszámú lengyel légió volt, s arról is, hogy ők hogyan viszonyultak az oroszokhoz és az orosz sereg soraiban harcoló lengyelekhez.

Pelyach István tanulmánya Dessewffy Arisztid, a turai hős életéről szól. A magyar hadsereg egyik legkiválóbb hadosztályparancsnoka, aki kétségtelenül Turán érte el pályája csúcspontját. (Alig három hónap múlva, 1849. október 6-án Aradon kivégezték.) A tanulmány utolsó mondata egy tapintatos célzás: „*Méltó arra s megérdemelné, hogy bármelyik helységben, esetleg éppen Turán emlékművet állítsanak tiszteletére.*”

Heltai Bálint *Jókai Mór A mi lengyelünk című regényének irodalomtörténeti és esztétikai értékelését* adja közre a kötetben.

A regény lényegében a turai ütközetről szól. Szerepel a kötetben Tóth Kálmán: *Pálinkás kun őrnagy* című költői beszélya, melyet két turai tanuló Hertelendy Kitti és Suba Attila elemzett. Írásuk címe: *Pálinkás őrnagy, a szabadságharc hősi halott János vitéze.*

Boda Zsuzsanna alapos tanulmányt írt *1848-49 turai hőseiről*. Átnézte a turai plébánia iratait, valamint az ütközetet követő visszavonulás útvonalában található települések korabeli halálozási anyakönyveit. Hisz „a sebesülteket ezeken a településeken keresztül kellett szállítani, s a súlyosabb sebesülteket szükség szerint hátrahagyni.” Kutatásai során a honvédsereg tisztjei között három turai születésűt talált. Basa László folytatja a témakört *Hol sírjaink dombornak* című tanulmányával. Ezeket a történeti írásokat csak helyiek tudják jól elkészíteni, fogalmazott az előadó. Végül Magyar Sándor írása foglalkozik egy nagyon érdekes témakörrel: *A turai ütközet: egy sikeres újoncpróba* – a mai toborzás szemszögéből.

A kötet utolsó részét, az Okmánytárt külön is méltatta a lektor. Úgy fogalmazott, hogy *az egész kötetnek ez a magva. Ezek azok a dokumentumok, amelyek összefüggésbe hozhatók a turai ütközettel. Ez teszi igazán értékesé. Innét kezdve nem csak az*

érdeklődők forgatják ezt a kötetet, hanem a hadtörténészek is. (Ez az anyag nem szerepelt a konferencián, a Vigyázó Kör utólag rendelte meg.) Befejezésül ismertette még a kötet megjelenésének támogatóit és a kiadót.

Nem mindennapi egyetemi előadást hallhattak, láthattak a megjelentek a turai művelődési házban. Kálna Tibor műsorvezetőként úgy fogalmazott: *élmény volt hallgatni a tudós katonaember előadását.* Befejezésül Köles Tamásnak a turai lovasütközet helyszínéről készült videóösszeállítását láthatták a megjelentek.

A bemutatón a kötet szerzői közül jelen volt: Hajagos József középiskolai tanár, történész, Csikány Tamás, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem tanszékvezetője, Rosonczy Ildikó folyóirat-szerkesztő, Boda Zsuzsanna történelemtanár, Basa László tanár, Hertelendy Kitti és Suba Attila középiskolai tanulók és a tavalyi konferencia egyik főszervezője, Heltai Bálint középiskolai tanár.

Kuti József

A kiadvány kereskedelmi forgalomba helyezése – Turán és az országos könyvesbolt hálózatokban – folyamatban van. Ára: 3.990,- Ft

REMÉNYIK SÁNDOR:

Atlantisz harangoz

*Mint Atlantisz, a rég elsüllyedt ország,
Halljátok? Erdély harangoz a mélyben.
Elmerült székely faluk hangja szól
Halkan, halkan a tengerfenéken.
Magyar hajósok, hallgatózzatok,
Ha jártok ott fenn fürgeteges éjben:
Erdély harangoz, harangoz a mélyben.*

Másnap szűk körű megbeszélés a plébánián: Lukács András atya, Jónás Sándor és Kálna Tibor tanárok; mintha egymásra talált volna templom – és iskola. Újabb tüntetés készül; nem politikai, csak egyszerűen demonstráció az embertelenség ellen. A szervezés gyorsan folyik, a hírek futótüzként terjednek, propaganda: „szájrul-szájra”.

A hatalom közömbös, majd elzárkózik, végül fenyeget. Az akkori illetékes hölgy szavait visszhangozza a Tanácsháza lépcsőháza:

– „Engem nem érdekel Temesvár, nem érdekel Románia, nem érdekel Európa, a sajtó, a TV, a rádió. Nem szabályos, a rendelet kimondja... Maga fog azért felelősséget vállalni, ha a rohamrendőrség a tüntető csöccselket szétgumibotozza(!)?”

Jónás Sándor, másnap tanártársával, Kálna Tiborral megy vissza. Hárman ülnek a tanácselnök irodájában. Az elnök nem ért egyet a tüntetés előzetes forgatókönyvével: más dalokat is szeretne énekelni. Behívja beosztottját. Ott és akkor vágják fel az októberi Magyar Közlönyt... A tanácselnök és a két tanár szerint lesz tüntetés, a vb-titkár szerint nem...

...Vissza az iskolába: telefon Gödöllőre, Megyei Rendőr-főkapitányság: X őrnagy a vonalban: „...csak saját anyagi felelősségükre, mi nem garantálunk semmit...” Jónás Sándor tanár vállalja a 20.000.-Ft „anyagi felelősséget.”

Este tüntetés; közel ezer fős tömeg: gyertyák, a már sokszor emlegetett plakát, rendezőség: – önkéntesek – MSZMP-tagok és (akkori) ellenzékiek együtt... Most CSAK MAGYARSÁG és EMBERSEG van, a kettő „még-most-már” egyet jelent: szemben az embertelenséggel.

...Szólnak a harangok, gyertyás templomi menet: csendes, fegyelmezett, szelid: félelmetes erőt és méltóságot sugároz. (Várjuk a rohamrendőröket, – jöhetnek.)

...Versek, ének. Lukács András plébános beszél. Eléneklük a Himnuszokat. Békési Istvánné országgyűlési-képviselő beszél. Aztán csak csend és a gyertyák lobogása... Koszorúk, gyász- és nemzetiszín zászlók, plakát.

Piac tér – 1989. december vége...

Újabb rövid megbeszélés a plébánián. Péntek, késői óra, a főtisztelendő úr és két tanár: gyűjtési akció. Másnap a reggeli szentmisén kihirdetésre kerül. A kora délelőtti órákban kiürül a gyógyszerár. A plébánia udvarán nyüzsög a fél falu: felnőttek, öregek, gyerekek, a másik fele otthon pakolja a ládákat, kosarakat. December 23. este: Lendvai Márton magánfuvarozó ponyvás IFÁ-ja begördül a kapun. Megrakják. A vezetőfülkében még két kísérő: Kuti József és Jónás Sándor (eddig legfeljebb látásból ismerték egymást.) – Irány a határövezet: Békéscsaba!

A küldemény elérte rendeltetési helyét. A teherautó december 24-én a hajnali órákban visszaérkezett.

1989. Karácsony: békés demonstráció és gyűjtés. Valami lezárult, valami elkezdődött... Ami azután következett, az már egy másik fejezete országunk s Tura történetének.

1989. Szenteste: karácsonyfák és élő közvetítés Bukarestből...

Telnek az évek, a múlt idő összemosza a részleteket. Kődös, zimankós hétköznapiak.

Közeleg a karácsony, az ünnepek hangulata érződik; egyébként advent ideje...

Most megint tél van... És „Európa csendes, újra csendes...”

(Elhangzott a 2009. december 18-i megemlékezésén.)

„Ezüst esőben száll le a karácsony,
a kályha zúg, a hőés sűrű;
a lámpafény aranylik a kalácson,
a kocka pörg, gőzöl a tejsűrű.
Kik messze voltak, most mind összejönnek
a percet édes szóval ütni el,
amíg a tél a megfagyott mezőket
karcolja éles, kék jégkörmivel.”
(Kosztolányi Dezső: Karácsony)

ÜNNEPI FÉNYEK

December 22-én, az utolsó tanítási napon került sor a Hevesy úti iskolában a karácsonyi műsorra. Délelőtt az aulában – helyszűke miatt – évfolyamonként tekinthették meg az előadást a gyerekek. Este pedig meghitt hangulatban már az iskola dolgozói és nyugdíjas kollégáink, mi felnőttek ünnepelhettünk együtt. Ezt követően vidám beszélgetés mellett karácsonyi uzsonnára invitáltak bennünket. A délelőtti programban a 6.c osztály Betlehemes játékát láthattuk. Az esti műsorban a zene és a tánc kapott főszerepet.

Szereplők voltak:

- Mária – Lukács Adrienn
  - József – Bazán Máté
  - Heródes – Keserű András
  - 1. Írnok – Edvi Anna
  - 2. Írnok – Csorba Norbert
  - 1. Pásztor – Keserű András
  - 2. Pásztor – Pusztai Csaba
  - 3. Pásztor – Bozó Martin
  - 4. Pásztor – Pálinkás Krisztián
  - 3 király – Kolompár József, Maczó Beni, Teréki Dominik
  - Angyal – Morvai Kitti
  - Csillag – Szénási Stefánia
- Közreműködött még az iskola kamarakórusa és táncsoportja.
Szöveg: Gólya Gáborné
Zene-tánc: Raksányi Ildikó
Dekoráció: Kálnáné Ádám Anita
Hangtechnika: Tóth-Sebes Péter

A műsor után kiosztásra került Tura Város Önkormányzatának karácsonyi csomagja minden tanuló részére. Köszönet a képviselő-testületnek a gyermekeknek nyújtott ajándékokért.

NÓTÁS MIKULÁS

December eleje a feszült várakozások ideje – főleg a kisebbek számára. A Park úton és az Iskola úton is bekopogtatott hozzájuk a Mikulás, sőt volt, ahol még a nagyobbakat is köszöntötte. December 2-án Gryllus Vilmos látogatott el hozzánk Turára a művelődési házba zenés-verses téli összeállításával. Délelőtt az ovisok, délután pedig az iskolások énekeltek vele Télapó-váró és Mikulás-váró hangulatban. Megtudhattuk azt is, mitől más a flóta és a pikula, s hogyan morog a nagybögő. 206 tanuló vett részt a rendezvényen.

A FŐVÁROSI NAGYCIRKUSZBAN

December 9-én délután az IPR (Integrációs Pedagógiai Program) résztvevői közül 43 tanulóknak juthatott el ingyen a Fővárosi Nagycirkusz jubileumi előadására. A műsor előtt még volt idő egy szép sétára a Városligetben, miközben megcsodálhatták Anonymus szobrát, majd szétnézhettek a Hősök terén is.

Az igazi élmény azonban még csak ezután jött! Csodálatos produkciók követték egymást, melyeket lézerfényvel és zenei hanghatásokkal tettek még varázslatosabbá. Legjobban a bohóc tréfái és a venezuelai légtornászok mutatványai nyerték el a gyerekek tetszését. Sokan közülük most először jártak itt, s így számukra ez igazi karácsonyi ajándék volt! A cirkuszlátogatást szervezték: Kis Gábor tanár úr és Jenei Csabáné tanárnő.

TUTANHAMON KINCSE

/Turai diákok újabb „időutazása”/

December 12-én, szombat délután került sor utazó történelemszeink újabb kirándulására a budapesti VAM DESIGN CENTER kiállítótermébe, ahol Tutanhamon fáraó sírjának hitelesen rekonstruált kincseit tekinthette meg 19 turai tanuló. A kiállítás azt a fantasztikus egyiptomi régészeti szenzációt mutatja be, ami 1922-ben tárult Howard Carter régész szeme elé, amikor megtalálta Tutanhamon sírját, melyet évtizedek óta keresett, és aminek a létezését már az egész régészszakma kétségbe vonta. A kiállított tárgyak aranyból, drágakőből, nemes anyagokból készültek, nagyon értékesek.

Ezt követően rövid sétát tettek a gyerekek az esti Dunaparton, megcsodálták az ünnepi díszkivilágításban pompázó Parlamentet, az ország karácsonyfáját, valamint a budai várnegyed és a hidak tündöklő fényeit.

Iskolánk sikeres integrációs pályázatának köszönhetően – a programban résztvevő 5 gyermek belépőjegyének árát, valamint a fentebb említett cirkuszi belépőjegyek árát –, a nyertes projekt pénzügyi keretéből tudtuk fedezni. A tárlatlátogatást vezette: Kálna Tibor tanár úr.

JÓTÉKONYSÁGI BÁL

Idén, a karácsonyi készülődést megelőzően, november 28-án rendeztük meg az iskolai alapítványi bált. A jótékonysági est résztvevői a Boldogi Ifjúsági Színház színonalás előadását láthatták. A táncot a Sissy Táncsoport

kis művészei nyitották meg. Koreográfus: Raksányi Ildikó tanárnő volt. A jó hangulatról a Calypso zenekar gondoskodott, a finom vacsorát pedig a konyha dolgozói készítették. A bál főszervezője ezúttal Benke Sándorné igazgatóhelyettes volt. A befolyt összegből, amely meghaladja a fél millió Ft-ot, játszótéri eszközök beszerzését tűztük ki célul. Hálásan köszönjük támogatóink, partnereink nagyvonalú felajánlásait, valamint köszönet illeti még azokat a szülőket, egyéni vállalkozókat is, akik részvételükkel vagy pártolójegyek vásárlásával segítettek bennünket céljaink elérésében! Ahogy mondani szokták: „Nélkülük ez nem jöhetett volna létre!”

TÁMOGATÓK: Szilágyi László, Elmotech Kft., Sped-Pack Kft., Galgamenti Szövetkezet Tura, Geovitek Kft., Turai Takarékszövetkezet, Maros Épker Kft., Bertók Béla, Lukács István, Söpy Süti Kft., Bendzsó Beton, Galga Park, Eko-Tipp Bt., Palya János plébános, Hóka Tamás, Juhász Sándorné, Dr. Dobos László, Palócz Autó Bt., Pecze László lakatos, Pelenka Pavilion, Tura Invest Kft., **Tombo lanyeremények felajánlásával támogatott bennünket:** Adri Divat - Győri Tibor, Akkreditált Informatikai Képzőközpont - Tóth-Sebes Péter, Angol Turkáló, Céglőnik 2000 Mester, Csilla Fotó, Csörgi Mária - Virágbolt, Dr. Bolbásné Csányi Anna - Virágbolt, Flamingó Cukrászda, Galga-Coop Zrt., Grafit Papír-Írószer - Diós István, Harmónia Bútorbolt, Hot Chili, Izvilág Sarok, Kastély Üzletház, Kedvencek Boltja, Király Gyöngyi fodrász, Kókai Imre László - Kastélybolt, Kristály Kuckó, Krisztina és Társa Ajándék, Lakástextil - Zséli Erzsébet, LIBRA Könyvesbolt, Lion Fa Kft., Lipcsei Gábor, Luxi, Márvány Csempebolt, MIKRO-FON Zeneiskola, Nagy Erika fodrász, Németi Péterné - Ajándékbolt, Optika - Hatalyák Jánosné, Palóc Nagyker. CBA üzlet, óló Divatáru, Pusztai - 100 Ft-os, Sára Péter - Gazdabolt, STONE 3 Bt. Pirotechnika, SWING Kisáruház, Szelektív Kft., Szent András Dombi Vadásztársaság, Tabán Bútorbolt, Tóth-M.Imre - TIM Sport, Trincsi Totózó, Vidiné Bereczki Erika, Virgancz Festékbolt.

Gólya Gáborné, sajtóreferens

További infók: www.hevesytura.hu és Turai Duma című lapban

Karácsony a Kastélykerti Óvodában

A hagyományok szellemében a decemberi ünnepségsorozat 4-én Mikulás-várással kezdődött. Bizony ez alkalommal sem érkezett üres kézzel a jó öreg Mikulás bácsi, sőt azt is megígérte, hogy amennyiben továbbra is jók lesznek az ovisok, hamarosan elhozza a havat is a gyermekek örömeire. Ígéretét megtartva hamarosan mindent hófehér takaró fedett be.

A folytatásban december 11-én egy autóbust tölthet meg az ovisok és szülei, hiszen Szolnokra kellett utazniuk, ahol nem kis meglepetés várta őket. A Tisza Coop Zrt. ugyanis egy pályázatot hirdetett meg „Egészséges óvodásokért” szlogenrel, amely pályázaton a Kastélykerti Óvoda gyermekei és szülei a III. kategóriában a 7. helyezést érték el. Minderről Gólya Istvánné vezető óvónő így nyilatkozott lapunknak:

– Már 4 éve részt veszünk ezen a versengésen és mindig nagyon eredményesen. A verseny feladatai között rajzpályázat, kézimunkák készítése szerepel, de emellett Coop-emblémákat is kell gyűjteni,

Eszter óvónéni a szánkóversenyen

amelyben természetesen elsősorban a szülők tudnak segíteni. Ez alkalommal közel 4.000 db emblémát sikerült összegyűjtenünk, ami szintén sikernek számított. A találkozó remek műsorsorral, sok játékkal és ajándékkal fogadott bennünket.

– A karácsonyi hangulat később az óvodában is folytatódott...

Az óvodavezető az országos versenyen nyert elismerő oklevéllel

– Szerveztünk egy karácsonyi teadélutánt is, ahol szintén jelen voltak a szülők is. Ez alkalommal készítettük el a karácsonyfadíszeket és a finom süteményeket a karácsonyi ünnepségre, mely december 18-án zajlott le. A gazdagon feldíszített fenyőfa előtt betlebeemes játékkal köszöntöttük a Megváltó születését. Ezt egy nagyon finom ebéd követte. Ünnepi műsorunkat este előadtuk a szülőknek is, majd az óvoda dolgozóinak

ünnepsége következett, ahová meghívtuk nyugdíjasainkat is. A műsor és a vacsora után egy éjszakai szánkóversenyen vettünk részt, ahol felejthetetlen emlékeket gyűjtöttünk össze valamennyien.

– Úgy tudom ezen a napon is kaptak a gyermekek ajándékot.

– Igen. Az Önkormányzat valamennyi gyermekünket ajándécsomaggal lepté meg, amit ez alkalommal is nagy tisztelettel köszönünk meg!

Takács Pál

Kedves Hagyományörző Barátunk,
egykori vagy jelenlegi amatőr
Népművésztársunk!

ELHUNYT NÉPMŰVÉSZEINK EMLÉKÉRE KOSZORÚT HELYEZÜNK EL 2010. február 12-én, pénteken 15 órakor

KOVÁCS LÁSZLÓ EMLÉKTÁBLÁJÁNÁL

a Galga Coop Zrt. székháznál (volt Dora-ház),
valamint a Falumúzeum épületén lévő,
a Népművészet Mesterei, Sára Ferenc múzeumalapító,
Szilágyi Gáborné első gyűjtő-gondnok és a Kék
Szivárvány Népdalkör tiszteletére állított két emlék-
táblán, ahol egyúttal a turai népművészet és amatőr
folklórmozgalom minden elhunyt tagjára is
emlékezünk.

Kérjük, tisztelje meg jelenlétével az elhunytakat!

Fotó: Csilla Fotó

INOO-KÖKERT KFT.

Tura, Kossuth L.: út 12. Tel:20/460-1011, 20/385-7161

tel./fax:28/630-956 e-mail: inoo-kokertkft@t-online.hu

GRÁNIT SÍRKŐ AKCIÓ!

**CSERÉLJE LE RÉGI MŰKŐ SÍRKÖVÉT
GRÁNIT SÍRKŐRE!**

MÁR EGYES SÍREMLÉK

255.000 Ft-TÓL

DUPLA SÍRKŐ 365 000 Ft-TÓL KAPHATÓ!

AZ ÁR AZ ÖSSZEÁLLÍTÁST

IS TARTALMAZZA!

Művelődési ház évzáró

A Bartók Béla Művelődési Ház december 20-án tartotta hagyományos évzáró műsorát, melyen az intézményben működő valamennyi amatőr művészeti csoport bemutatkozott. A fotó-összeállításban szereplő csoportok mellett fellépett még az Őszirózsa Nyugdíjas Népdalkör, a Turai Komédiások, a Világi Női Kamarakórus, ez utóbbi színvonalas produkcióval zárta a rendezvényt, melyen Kis Erika első alkalommal mutatkozott be konferálóként. Ezúton is szeretném megköszönni valamennyi művészeti csoport, önkéntes segítő és kolléga egész éves kitartó munkáját, amivel a turai Bartók Béla Művelődési Ház tartalmi kínálatát gazdagították, rendezvényeinket színvonalasabbá tették. Külön köszönet illeti Pásztó Vilmost és családját, akik évről-évre karácsonyfát állítanak a művelődési házban, hogy ezáltal még ünnepelesebb legyen évzáró műsorunk.

Katona Hargita
mb. műv.ház vezető

**Népzene tagozatos
növényekben sosincs hiány,
a népzenei utánpótlás kinevelői
Unger Balázs és Boda Gellért**

**Sóti Félix, aki
az iskolai Kimit
tud?-ok egyik
sikeres
versmondója**

**A turai műv. házban kapott 2009 őszétől
próbatertmet az új néptáncos legény formáció,
a Fricska, melynek turai tagja Sima Zoltán**

**Jóllehet a művészeti iskola néptáncotárnoje
most babázik, de élete és szakmai párja,
Dudás Dániel a megszokott magas színvonalon
állított színpadra egy karácsonyi koreográfiát**

Fotó: Csilla Fotó

A betegségek, járványok ellenére ugyan megcsapant létszámmal, de megint új produkcióval jelentkeztek a Szita Eszter vezette óvis néptáncosok

Budapesti Karácsony turai zenészekkel

A Budapesti Karácsonyi Vásárt a kontinens legrangosabb karácsonyi eseményei között tartják számon: 2008-ban a Sunday Times Európa első számú karácsonyi vásárának választotta a budapestit. 2006-ban a világhírű Travel&Leisure magazin beválogatta a 10 legjobb európai karácsonyi rendezvénysorozat közé, az Expedia nemzetközi turisztikai portál szerint pedig 'nehéz lenne ennél autentikusabb karácsonyi vásárt találni'. A legnépszerűbb útikönyvek szinte kivétel nélkül kihagyhatatlan látnivalóként ajánlják a Budapesti Karácsonyt.

Büszkék lehetünk, mert ezen a nemzetközileg is kedvelt és nívós rendezvénysorozaton Tura város négy népzenekarával is képviseltette magát. Az Emse zenekar, és a Turai Népzenei Tagozat után-

pótlás csapata a rendezvénysorozat nyitónapján adott nagyszerű koncertet a budapesti publikumnak. Repertoárjukat számos magyar tájegység népzeneje alkotta, melyek közül igen nagy sikert aratott a Galga mente válogatott dalaiból összeállított népzenei csokor. Novemberben és decemberben a Zagya Banda négy alkalommal is vendég szerepelt a rendezvény pódiumán, majd a legnagyobb karácsonyi forgatagban december 13-án és 27-én este a Vörösmarty téri színpadon a Cimbaliband is fellépett, soraiban három turai fiatallal. A fent említett zenekarokkal találkozhatunk január 23-án a Művelődési Házban, az immár negyedik alkalommal rendezendő Galga menti Népzenei Újévi Koncertje című előadáson.

Unger Balázs

IFJÚSÁGI SAKK: ELSŐ VERESÉGÜNK

Meglepetésnek persze nem mondható, hiszen a szobiak csapata tavaly is szinte végig az élmezőnyben küzdött, s kis híján bajnokcsapat lett. Szobon a zeneiskola adott otthont a találkozóznak. Épphogy megvultunk tízen, örülünk, hogy egyáltalán le tudtunk ülni teljes létszámmal. Nemcsak az influenza vírusok igyekeztek akadályozni minket ebben, de immár egyetemista sakkozónk vizsgaidőszaki problémái is szerepet kapnak ez ügyben. Tudni kell, hogy ha nem tud 10 sakko-

zót szerepeltetni bármelyik csapat a fordulón, ezt eleve pontlevonással büntetik. Végül is a 13 éves Benedek Andrásunk mentette meg ettől csapatunkat, mert vállalta a játékot a nagycsapatban. Ráadásul döntetlen eredményt harcolt ki felnőtt ellenfelével szemben a 8. táblán, s kicsit türelmesebb végjátékkal akár begyűjthette volna a teljes pontot. Egyedül László Béla tudott nyerni a 10. táblán. Ellenfele, kihasználva hatalmas álláselőnyét, óriási támadást zúdított 10. táblásunkra, de aztán saját kardjába dőlt egy

végzetes bástya elnézéssel, melynek kihasználása veterán versenyzőnknek nem jelentett gondot. Benedek Andrásal együtt négyen tudtunk döntetlen elérni: a 4. táblán Tóth Dani, a 3. táblán Pásztó Zoli, s az 1. táblán e sorok írója. A többiek valahogy nem érezték a pályát, ami általában lassú (vagy gyors) elvéréssel szokott végződni. Így 7:3 arányban nyert Szob csapata. Nagyon megérettük néhány ponterős sakkozónk hiányát.

tóthmáté

A PAPSÁG ÉVE

Jézus Szent Szívének ünnepén, 2009. június 19-én nyitotta meg XVI. Benedek pápa Rómában a Papság Évét, melynek mottója: „Krisztus hírsége – a pap hírsége”. A különleges évad során a pápa a papok védőszentjévé nyilvánította Vianney Szent Jánost, akinek halála 150. évfordulójára emlékezünk.

Szentatyánk legfőbb aggodalma: „Napjainkban, amikor a világ nagy részén fennáll annak veszélye, hogy kialszik a hit, mint a láng, amelyet nem táplál semmi, mindent felülmúló feladat megjeleníteni Istent e világban, és megmutatni az embereknek az Istenhez vezető utat.” Ez az egész egyház feladata, de különleges módon a papoké. Azoké, akikre Krisztus „egy napon szeretettel rátekintett, és meghívott, hogy Vele legyetek, és az Ő Országával törődjete” Küldetésük hatékonysága pedig nagyban múlik azon, milyen példát nyújtanak híveik és a világ számára. A Papság Évének kifejezett célja tehát – és ezt a pápa annak meghirdetésekor ki is nyilvánította –, hogy elősegítse a papok törekvését a lelki és erkölcsi tökéletességre.

Elsősorban elmélyülten imádkozó embereknek kell lenniük, ami az Úrral való szeretet- és életközösség előfeltétele. A szilárd lelki alap nélkül nem is lehet kitarítani ebben a szolgálatban. Aki az Úr szőlőjében dolgozik, az tudja, hogy amit csak elkötelezettséggel, áldozatokkal, szeretettel megvalósít, az soha nem vesz el. „És ha néha megzileljük is a magányosság, az értetlenség és a szenvedés kelyhét, ha a szolgálat néha nehéznek, a kereszt pedig súlyosnak tűnik is, az a bizonyosság legyen támaszunk és vigaszunk, hogy Isten mindent termőre tud fordítani.” Ezért hát a papnak minden helyzetben vidám lélekkel kell tanúságot tennie az evangéliumhoz való ragaszkodásról.

A papság helyzete és küldetése a mai világban visszatérő témája XVI. Benedek és a papok rendszeres találkozóinak. A plébánosok ilyenkor elsősorban túlterheltségüket, feladataik sokaságát panaszolják

el a pápának. Ő pedig válaszában az imádság elsődlegességét, az egymás közötti testvéri közösség fenntartását, valamint a világiakkal való helyes együttműködést ajánlja megoldásként.

A papok „ki vannak véve” az emberek közül, hogy teljesen átadhassák magukat Istennek. De éppen azért teszik ezt, hogy ezáltal mindenki lehessenek a testvérek szolgálatában. Ennek a teljes átadottságnak a kifejeződése a papi nőtlenség is, ami ennél fogva jelként áll a mai világban. Hiszen csak akkor van értelme, ha valóban hiszünk az örök életben, ha valóban hisszük, hogy Istenéi lehetünk.

A létszám csökkenésével ugyanis egyre nagyobb a teher az egyes papokon, akik gyakran elvesznek a rájuk bízott plébániák (sokszor 5-10 plébánia) szervezési teendőiben. Venniük kell a bátorságot, hogy meghúzzák a határokat, és világos prioritásokat állítsanak fel. A papi lét alapvető prioritása az együttléttel Istennel, tehát az imádságra szánt idő. Akármennyi elfoglaltság és feladat szakad a papra, minden nap a legfontosabb tevékenysége az imádság, a papi zsolozsma elvégzése kell, hogy legyen.

Szintén fontos, hogy a plébános ne veszítse el közeli kapcsolatát az emberekkel. Biztosítani kell, hogy „a plébános lelkipásztor maradjon, ne pedig egy felszentelt bürokratává váljon”. A papnak tehát helyes sorrendet kell felállítania és nem szabad megfeledkeznie a leglényegesebről: Isten Országának hirdetéséről.

Az emberek végső soron értéklik, ha papjuk elsősorban Istennek szánja idejét: részben helyettük is imádkozik, mert ez a „mestersége”. Olyan papot szeretnének, aki elsősorban Istennel él, majd pedig

közvetlen ezutáni feladata, hogy a szenvedők, a haldoklók, a gyerekek és a fiatalok rendelkezésére áll. A többi téren pedig tudnia kell megítélni, hogy mi az, amit mások jobban tudnak elvégezni helyette. Fontos ehhez megtalálni a feladatok átadásának helyes módját. Így kellően fel lehet szabadítani a plébánost, hogy ne pusztán ügyintéző bürokrata legyen, hanem a lényeges kérdéseket közben tartó lelkipásztor, akinek megvannak a megfelelő munkatársai. Ez tűnik a II. Vatikáni Zsinat egyik legfontosabb és legpozitívabb eredményének: mindenkinek segítenie kell a plébánost, ez az egész plébániai közösség együttes felelőssége! A gyakorlatban pedig a papnak alázattal el kell ismernie erői és lehetőségei korlátait: „amit mi nem tudunk megtenni, megteszi az Úr”. Emellett képesnek kell lenni együttműködni, és másokra bízni a munkát, amit lehet.

A Papság Évét mindemellett azért hirdette meg a Szentatyá, hogy a hívek többet imádkozzanak papjaikért vagy papi hivatásokért.

Íme, egy rövid ima:

Jézus, jó Pásztor, te azért jöttél, hogy keresd és üdvözítsd az elveszetteket. Azért alapítottál papságot Egyházadban, hogy minden időben folytassa műved. Könyörögve kérünk, küldj munkásokat szőlődbe! Küldj méltó papokat szent Egyházadba! Küldj szerzeteseket és szerzetesnőket! Add, hogy mindenki kövesse hívásodat, akit szolgálatodra kiválasztottál, viszont senki hívás nélkül be ne jusszon szentélyedbe! Mária, apostolok királynéja, könyörögj érettünk!

Ámen.

Palya János
plébános

Figyelem! A plébánia telefonszáma 2010. január 16-tól megváltozik.
Az új szám: 06-28/466-217

2009-ben 45 gyermeket kereszteltünk meg. 2008-ban 46-ot. Sajnos a katolikus családok is egyre kevesebb gyermeket vállalnak. Az okok szerzeágazóak, de egyik ok az is, hogy a fiatalok nem akarnak házasságot kötni. Sem polgárit, sem egyházit. 2009-ben mindössze 12 pár kérte Isten áldását az előttük álló életre, 6 pár pedig más templomban kötött házasságot. 2008-ban mindössze 6 pár állt az Isten oltára elé.

Egy érdekes adat, amin érdemes elgondolkodni: a most 25-29 év közöttiek közül 377-en lettek megkeresztelve. Közülük mindössze 57-en kötöttek templomban házasságot. A legtöbb fiatal a média és a liberálisok által egyre jobban, hangosabban széthintett propagandának hisz: jobb, ha nincs házasság, elég az együttélés. Azt már nem teszik hozzá, hogy azért jobb ez, mert az együttélésben nincs felelősségvállalás a másikért, a születtendő gyermekekért (tisztelt a kivételnek). Pedig az ember legalapvetőbb

Egy kis statisztika az előző évekből:

tulajdonságai közé tartozik, hogy szeretetből felelősséget vállal azokért, akik bíznak benne. A kérdés: mi lesz a társadalommal, ha a legalapvetőbb sejtjét, a családot széttrancsírozzák? Berzsenyi Dániel így fogalmazta meg: „Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megdől, Róma ledől s rabigába görnyed.”

A fentiek jegyében az itt következő számok önmagukért beszélnek: 2009-ben 43 elsőáldozó volt, (2008-ban még 56). A betegek kenetét 2009-ben 116-an vették fel (2008-ban 146-an). 2009-ben 118 testvérünket temettük el, és vettünk tőlük végső búcsút (2008-ban 100). Sajnos a felét nem tudtuk szentségekkel felkészíteni a „nagy útra”. Hitoktatásban az idei tanévben 366 gyermek részesül, az előző tanévben még 438. Az ilyen statisztika láttán sem esünk kétségbe, mert hiszünk abban, amit Jézus mondott: „Ne félj, te kised nyájl!”, „Én veletek vagyok minden nap a világ végéig.”

ZENÉS PÁSZTORJÁTÉK

A Barczy Zsolt hitoktató által hagyományos módon megrendezett pásztorjátékokat zsúfolásig telt padosorok várták a templomban. A mintegy 30 főnyi „színész-zenész” szereplőgárda ministránsokból, máriáslányokból, cserkészekből, énekkarosokból és hittanos gyerekekből állt.

Fotó: Sára Viktor

Őszirózsáék 2009-ben is életet adtak az éveknek

November 29-én, 81-en jelentek meg a Turai Őszirózsza Nyugdíjas Egyesület tagjai közül, hogy értékeljék a 2009-ben végzett tevékenységüket. A beszámoló vendége volt Szendrei Ferenc, városunk polgármestere. Marinka Sándorné, az Egyesület elnöke beszámolója elején elmondta, hogy miközben elkezdődött az új esztendő programjainak a tervezése, még nem lehetett tudni miből sikerül majd a tagok tagsági díjainak befizetésén túl biztosítani az anyagi fedezetet, de bíztak abban, hogy majd tudnak pályázni és nyerni, továbbá városunk képviselő-testülete, rendszeres vállalkozói támogatóik sem hagyják sorsára az egyesületet.

– *Hogyan váltak be az elképzelések? – kérdezem az elnökhöz.*

– Örömmel mondhatom el, hogy minden elképzelésünk megvalósult, működésünk, ha szerényen is, de zavartalan volt. A január ugyan csendesen telt el, de amellet, hogy a városi művelődési ház január 25-i újévi koncertrendezvényére finom fánkot sütöttünk, éltük hetente keddi és pénteki napokon nyugdíjas házunk szokásos életét.

– *A február egy szomorú eseménnyel kezdődött.*

– Igen, február 5-én végső búcsút vettünk régi klubtagunktól, Sára Jánosnétól. De azért volt vidámság is, mert ebben a hónapban rendeztük meg hagyományos batyusbálunkat is.

– *Mi történt a további hónapokban?*

– Márciusban, nőnap ünnepségünkön polgármesterünk köszöntött bennünket, majd megemlékeztünk március 15-ről, de hivatalosak voltunk egy országos „Életet az éveknek” rendezvényre is. Áprilisban a Művészetek napja, majd május 1-jén egy nagyszabású majálist rendeztünk. Bagon is majálist tartottunk, majd Tápiószelén vendégeskedtünk és meghívtak bennünket a Budapesti Sportarénában tartott Nyárköszöntő Gálára.

A Szita Eszter vezette nyugdíjas népdalkör a művelődési ház évzáróján

Fotó: Csilla Földi

– *Milyen rendezvények zajlottak le a nyár folyamán?*

– Szerveztünk egy nagyon kellemes nyársalást, részt vettünk a domonyi Falunapon, a helyi Vasutasnapon, majd bemutatkoztunk a budapesti Arany Alkony Paskal Otthonban is. Ugyancsak Budapestre, a Parlament megtekintésére is kirándulást szerveztünk. Augusztusban városunk Első Összefogás napján szerepeltünk, majd egy gulyásparti után megemlékeztünk augusztus 20-ról.

– *Hogyan alakult az őszi szezon?*

– Szeptember 3-án az Őszirózsza Idősek Otthonában szerepeltünk, majd eleget tettünk a Jászpatiba és a Versegre szóló meghívásoknak. Városunk napján is részt vehettünk. Az október volt a legeseménydúsabb. Ünnepeztük az Idősek Világnapját, kirándulást szerveztünk Szilvásváradra, a névnapokat ünneplő őszi randevút tartottuk meg. Október 17-én Aszódon kistérségi nyugdíjas találkozón, majd ugyanott 23-án a

Szomszédolás című rendezvényen képviseltük Turát, október 24-én Kartalon a „Nyugdíjasok a nyugdíjasokért” helyi szervezésű programon léptünk fel. Novemberben a hévízgyörki „Összefogás a nyugdíjasokért” asszonykórus jubileumán szerepeltünk. Decemberben a klubkarácsonyon disznótoros ebéddel, mikulással, betlehemekkel, ajándéccsomaggal vártuk tagjainkat. Az év utolsó találkozásaként a műv.ház évzáró műsorát színesítettük János-köszöntő énekeinkkel.

– *Egy fontos egészségügyi szolgáltatást is teljesített az Egyesület.*

– A REHAB Zrt. 64 klubtag részére gyógycipőket készített, további 40 fő nem tag, de rászoruló idős, turai kisnyugdíjast láttak el hasonlóképpen a klub szervezésében.

– *A jövő évi tervek megvalósításához is sok sikert kívánok!*

Takács Pál

A turai Őszirózsza Nyugdíjas Egyesület hálás köszönettel adózik 2009. évi segítőinek: Tura Város Önkormányzata, Bartók Béla Művelődési Ház, Domoszlai Pékség, 100 Ft-os Bt. (Bartók tér), Németi Péter, Dr. Lévai Mária, Babu Virágbolt, H&T Pékség, Vegyeske Élelmiszerbolt, Szabó József UNI-VILL

Tura egyik frekventált helyén a település építészeti büszkesége lett ismét a Galga COOP Zrt. székháza, az egykori Dóra-ház, melynek falán 2009. október 18-tól emléktábla is áll a valamikor itt élt kántortanítóra és Kossuth-díjas népművelőre, Kovács Lászlóra emlékezve. Magát a táblát is – a helyi támogatások felajánlása terén mindig nagyvonalú - Galga COOP finanszírozta, de ennél lényegesen jelentősebb beruházás lehetett az épület renoválása.

Megújult épületben, új tervekkel a COOP

– Mi motiválta ezt a költségvetési szempontból feltételezhetően érzékenyebb, de értékörzés terén példaértékű döntést, s melyek voltak a kivitelezés legfőbb állomásai? Esetleg pályázati forrás is állt mögötte? – kérdezem Tóth Lászlóné elnöknővel.

– 2002 tavaszán – a Galga-Coop ZRt alapításakor az akkori Felügyelőbizottság a központi épület értékesítése mellett döntött. Indokolta ezt a cég akkori pénzügyi helyzete, valamint a lecsökkent irodai dolgozók létszáma. Az új irodák a Galgagyöngye kevésbé frekventált helyén kerültek volna kialakításra. Az idő teltevel – fizetőképes vevő hiányában – újra átgondoltuk a dolgot és úgy döntöttünk megtartjuk az épületet, a Galgagyöngyét pedig csak üzleti célra használjuk. A döntés egyben az átalakításról és felújításról is szólt, hiszen az akkori állapota nem felelt meg a kívánt központi irodai célok számára. 2005-ben jelentősebb belső átalakítást végeztünk, több kisebb irodahelyiség került kialakításra. 2008. évben pedig elkezdtük az eredeti külső állapot helyreállítását, ami aprólékos, hosszadalmas munka volt. 2009-ben új tetőt is kapott az épület és a külső színezés is megtörtént.

Sajnos a vállalkozások számára ebben az időszakban nem nyíltak meg ilyen célra vonatkozó pályázati lehetőségek, így a teljes felújítást saját forrásból kellett megvalósítani. Könnyebbé tett viszont, hogy egyéb kereskedelemfejlesztési célra – üzletbővítés, technológiafejlesztés, IT fejlesztés – több hazai és uniós pályázatot írtak ki, amire mi 2001-től kezdődően minden évben nyújtottunk be pályázatot, amit kivétel nélkül megnyertünk.

– Az épületgyűjtes hátsó és szomszédos traktusait tekintve várható a stílusos, átalakítást jelentő folytatás?

– Az épület utcafronti faháza a jelenlegi létszám miatt feleslegessé vált, így az egyik bérlőnkel közös tulajdont alakítottunk ki, az ő része lett a faház, melyet tervei szerint rendbe hoz, átalakít. Az épület mögötti faházat pedig a közeljövőben mi szeretnénk felújítani, új tetőt teszünk rá, valamint a külső falrész is megerősítést kap.

– Tura városközpontjának egyfajta definiálása történt meg a közelmúltban, mely a központot a plébániától a körforgalomig terjedően jegyzi. E behatároláson belül fekszik a COOP korábban ugyancsak felújított szupermarketje nagy férőhelyes parkolóval, az egykori „vasbolt” helyén kialakított térburkolatos és füves terület üzletekkel, s nem utolsósorban egy nagy kiterjedésű, számos szolgáltatást és árucikket nyújtó, kisvállalkozó bérlők között tagolt üzletház. Lapunk novemberi számában megjelent az önkormányzat központfejlesztési látványterveinek egy része. Mint a központban érintett tulajdonos, milyen módon kapcsolódik a koncepcióhoz, gondolkodnak-e fejlesztésben, arculatváltásban, esetleges új funkciókban bármely területre tekintetben? Esetleg várható ebben együttműködés Tura Város Önkormányzatával?

– A városközpont újragondolását, átépítési terveit volt módomban megismerni, örülök, hogy ebben döntés született és pályázati lehetőség is nyílt a finanszírozáshoz. Ezzel együtt úgy gondolom, hogy a mi fejlesztéseink Turán időben jóval megelőzték ezt a döntést, hiszen például Szupermarketünk jelenlegi kibővített állapotát 2004-be érte el szintén egy pályázat eredményeként, a héjazat cseréje pedig 2008-ban került sor.

A Galgagyöngye üzletház formájában ugyan nagyot nem változott, de tartalmában igen, több mint 10 kisebb-nagyobb üzlethelyiség került kialakításra, melyeket vállalkozók üzemeltetnek. Ez az átalakítás mintegy 3 éve befejeződött. A vállalkozói kedv a válság ideje óta érezhetően lanyhult, így jelenleg várakozó álláspontra vagyunk, további fejlesztések tekintetében. A körforgalomnál lévő üzletházunkat is felújítottuk 2008-ban, itt is vállalkozókkal dolgozunk együtt, további fejlesztésekhez várjuk a jobb időket. Nyilvánvaló, hogy ez a két utóbb felsorolt ingatlanunk frekventáltságánál fogva potenciális fejlesztési cél lehet, és reméljük lesz is a jövőben. Mindkét helyre van régóta dédelgetett elképzelésünk, a Galgagyöngye esetében emeletráépítéssel további üzletek kialakítását lehetne megvalósítani, a körforgalomnál pedig egy lakóház és üzletközpont kombinációját tudjuk elképzelni. Ezeknél a fejlesztéseknél már figyelembe tudjuk venni az újjáépült városközpont meghatározó jellemzőit, amelyből talán a parkolási lehetőség korlátozása fog számunkra gondot okozni. Ebben a témában mindenképpen együtt kell gondolkoznunk az Önkormányzattal.

– Anélkül, hogy üzleti titkokat fednék fel, mondhatni, hogy sikeres évet zárnak? Hiszen a megszüpült iroda, a Zsámboki úti üzlet felépítése, számos népszerű rendezvényük azt engedi sejtetni, hogy tudtak versenyképes válaszokat adni a gazdasági válság kihívásaira. A jövő évtől is hasonló folytatás várható, mely ezáltal a települést is gazdagítja?

– 2009. évet a vállalkozások nem fogják piros betűvel jegyezni naptáraikban. A pénzügyi-gazdasági válság az év második felére a kereskedelemben is éreztette hatását. Cégünk a korábbi években jelentős fejlesztéseket hajtott végre, melyet a konkurencia terjeszkedése is kényszerített. Ennek áthúzódó hatásai 2009-ben még pozitívak voltak, így bevételeink nem csökkentek. Igaz, hogy a tervezett növekedés sem valósult meg. A válság időszakát felhasználjuk arra, hogy áttekintjük dolgainkat, folytatjuk fejlesztéseinket, hiszen Turán kívül 12 településen vagyunk jelen üzleteinkkel és vannak amelyek fejlesztését 2010-2011-re terveztük. Tura működési területünk legnagyobb települése, így mindig kiemelten kezeltük a fejlesztéseket.

Rövidtávú céljaink között szerepel a Szupermarketünk további korszerűsítése. Sajnos területet bővíteni nem tudunk, de a hűtőtechnikai eszközök cseréjét tervezzük, mint például tejtermék hűtő, mélyhűtősziget, zöldséges hűtött és hűtetlen sziget. Új raktári polcrendszer beállítására is sor kerül. Ezeket a munkákat szintén EU-s pályázati pénzből valósítjuk meg. Bízunk benne, hogy a vevőink elégedettségét fokozzák ezek az intézkedések, és ezt kifejezik azzal, hogy bejönnek hozzánk vásárolni. Mint ismeretes cégünk az országos kiterjedésű COOP lánc tagja. A COOP hálózat az országos kereskedelemben dobogós helyet foglal el több multinacionális céget megelőzve. Közel 200 vállalkozás tagja a láncnak, melyből a mi cégünk a 12. helyen áll forgalma alapján. A COOP lánchoz való tartozás számtalan előnnyel jár, melyet kivétel nélkül továbbítunk vevőinknek. Törzsvásárlói rendszert alakítottunk ki, kéthetente, hétfőeken új akciókat, az év során több nyereményakciót indítunk. Az összes bevételünk 40%-a akciók értékesítéséből áll. 2010-ben is várjuk régi és új vevőinket, akiknek ezúton is boldog új évet kívánunk!

S.T.

Fotó: Csilla Földi

A PÁNIKBETEGSÉGRŐL

„Minden pánikroham után előre rettegtem a következőtől, végül már ki sem merem lépni a lakásomból: nem jártam dolgozni, vásárolni, emberek közé, csak otthon gubbasztottam” – vallotta egy beteg magáról.

Pánikbetegség, szól a diagnózis!

Mivel szegény édesanyám depressziós pánikbetegségben szenvedett, szembesülni kellett a depresszió talaján – vagy vele együtt jelentkező – az embert heves szorongás kíséretében hirtelen hatalmába kerítő rohamok sorozatos ismétlődésével!

A betegség a nevét a régi görögök csúnya, szőrös, félig kecsketestű pásztoristenéről Pán-ról, kapta, aki elől „páni félelemmel” fejesztve menekültek. Így lett a közismert elnevezése a pánikbetegség. Ezt a kórt gyakran kíséri pánikroham.

Mi is a pánikroham: Hirtelen támadó, szinte előzmény nélkül érkező, elemi erejűvé fokozódó szorongásos roham, amit egyszerre több jellegzetes tünet kísér.

- ▶ Heves szívdobogás
- ▶ Verejtékezés
- ▶ Reszketés
- ▶ Légszomj
- ▶ Torokszorítás
- ▶ Szűrő, szorító érzés szívtájékon
- ▶ Émelygés, hányinger, hasgörcs
- ▶ Ájulásérzés
- ▶ Félelem a „megőrüléstől”
- ▶ Halálfélelem

A szinte semmiből rántóró félelem lassan enyhül, megszűnik itt hagyva a félelmet, a rettegést az előre nem látható következő roham bekövetkeztétől!

Például édesanyám kérte: „Vigyél el a templomba gyermekem”, de amikor érte mentem már nem mert elindulni, mert félt, hogyha véletlenül

rosszul lesz és fel kell állnia, hogy ki vezessék, mindenki őt nézi és szégyellnie kell majd magát. Vagy amikor az unokája ballagására akart menni és indulni kellett volna, akkor is visszakozott, mivel megint előntötte a félelem attól, hogyha netalán a ballagás alatt lesz rosszul, azzal elrontja ezt a különös alkalmat. És jött még számtalan lehetőség a kimozdulásra de csak az otthonlét maradt a rosszuléttől való félelem miatt. Majd jött a beszorulás előbb az udvarba, aztán a lakásba, és végül az ágyba és onnan már nem volt visszaút, csak az út egy másik világba.

Gondoltam erről a témáról már nem írok cikket, de egyre csak jöttek és jöttek az emberek, fiatalok, férfiak, nők gyermekek hogy pánikbetegek. Ez adta a tollat a kezembe, mert ha valaki akkor elmondta volna, hogy erre a betegségre is van gyógymód, a szüleim még ma is élnének talán.

Gyógymód: Először az összes szervet ki kell vizsgálni orvosilag, nincs-e ténylegesen valami fizikális szervi betegség. Majd ha ez sikerült és minden lelet negatív, akkor kell jó pánikorvost keresni.

Az összes tünet az agyban keletkezik, a testbe csak kisugárzik. Ha a fej gyögyul, vele gyögyulnak a szervek is. A betegség felismerését nehezíti, hogy a betegek jelentős része nem csak pánikbeteg. Egyidejűleg küzd közteríszonnyal, depresszióval, betegesen fél az emberektől, beképzelt magának nem létező betegségeket, esetleg mániás depressziója van. (Mániás

depressziós, például akinek tisztaság-mániája van, az ilyen ember tudatában mindig az jelenik meg hogy piszkos, és százszor is megmossa a kezét, szinte elkopásig, habár ténylegesen teljesen tiszta mindene.)

Kezeleni kell ezt a betegséget és lehet is, kétféle módon: Gyógyszerrel vagy gyógyszer nélkül pszichoterápiával.

Mindkettő együtt a legjobb, de a gyógyulás rengeteg KÜZDENI AKARÁST, ERŐT, TÜRELMET igényel, mind a beteg, annak családja és az orvos részéről. Tartós kezeléssel ez a betegség gyakorlatilag tünetmentessé tehető és korlátozásmentes életet élhetünk. Statisztikai adatok alapján, kezelés nélkül átlagosan 20 évnyi szenvedést okoz, továbbá beszűkült méltatlan életet, és nagyon kilátástalan rossz befejezést.

Gondból, bajokból, szerénységet, alázatot tanulunk! Ne rejtőzködjünk, beszéljessünk, osszuk meg a tapasztalatainkat, így ha már egy emberen sikerül segíteni, akkor megérte. Igyekezzen mindenki időben felismerni a betegségét, találjon kölcsönös bizalom alapuló orvos-beteg viszonyt, és az orvosi utasítások PONTOS és MARADÉKTALAN betartása biztosan meghozza a várva várt enyhülést.

Lendvai Mártonné

TESTI-LELKI EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ KLUB

következő alkalommal a turai Városi Könyvtárban **minden pénteken 16-18 óráig.**

Szeretettel várunk minden érintettet és érdeklődőt!

A GYERMEKJÖLÉTI ÉS CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLAT
köszönétét fejezi ki minden jóakarátú embernek az egész éves hatékony közreműködéséért.

Továbbra is köszönettel fogadjuk felajánlásait, hogy azokat eljuttathassuk a rászoruló családoknak. Jelenleg nagy szükség lenne:

- vegyes tüzelésű kályhára,
- keverőtárcsás mosógépre,
- centrifugára,
- más **javítható** műszaki cikkekre,
- tartós élelmiszerekre,
- meleg ruhára. *Aki tud, segítsen!*

Elérhetőségek: Tura, Puskin tér 26. (a Kónya-tónál)

Tel: 06 28/466-707 ill. 06 30/693-5931

Előre egyeztetett időpontban hétfőig is várjuk felajánlásait.

Köszönettel: a Szolgálat munkatársai

A turai hímzés mesterei

Hosszú évekig két ház volt a Bartók Béla út Galgához közel eső végén, az új iskola mögött, csószkumyhók és káposztásföldek között. Két ház, két család, akiknek az élete összeforr a két világháború között és után. Tragédiák árnyékolták be a családok életét. A két otthon két népművész mestert adott Turának és az országnak. Két asszony, két sors elevenedik meg előttiünk a történetek kapcsán, melyet Bozóné Benke Terka néni, a Népművészet Mestere mesél el. A régi istállóból lett konyhában és egyben műhelyben ülve hallgatom igazán ízes palóc beszédét arról a két családról, melyből már csak ő él.

– Itt az újiskola mögötti részen házak nem voltak, csak káposztás földek. A mi házunk 1914-ben épült. Az anyai nagymamámék építették. A mama Gólya Veronika volt, nagypapa Tóth G. István. Az édesanyám Tóth G. Rozália az I. világháború kezdetén született. Ő a Batyik családhoz tartozott. Anyám volt az egyetlen, de a negyedik gyerek a családban. Történt ugyanis, hogy a mama három fiút szült, de sajnos mindegyik hároméves korában meghalt. Az orvos azt mondta neki, csak ha lánya lesz, az marad meg. Így az édesanyám maradt egyedül. De ezzel nem ért véget a megpróbáltatásuk. A nagypapát elvitték az I. világháborúba. 1918-ban kijelentették, vége a háborúnak, mindenki mehet haza. Októberben ért haza a vonat tetején utazva. Már előtte megfázott, vizes hűvös idő volt. Hazajött és másnap meghalt. A mama egyedül maradt az anyámmal.

– Volt segítség az önök családjának, vagy mindentől, mindenkitől messze laktak?

– A közelben senki sem volt. Csak 1927-ben költözött a szomszédba nagypapám testvére, Tóth G. Mihály és felesége, Zsiga Ilon néni, akit mi csak Ángyinak hívtunk. A szüleim ekkor házasodtak össze. Apám Benke Mihály volt, ragadványnevük Kószaló. A házasságuk után itt maradtak a mamával.

– Az önök melletti házban Ilon néni trukkoló- és varróasszony lakott.

– A szomszédban Ilon Ángyi ekkor kezdte a trukkolást. Nagyon ügyes asszony volt. Lakodalmas gazdasszony, menyasszonyöltöztető volt és kézimunkázott. A trukkoló egy nyomófa volt, amibe fémlemezbe minták voltak beütve. Ezt festékbe mártották, majd a vászonra nyomták egyesével, hogy a minta kialakuljon. Ez alapján varrták ki díszesre a terítőt, zsebkendőt, fejkendőt. Ilon Ángyi már kiskorától fogva

varrt. A lányok egymástól tanultak hímezni. Zsebkendőket varrtak télen, azt mondták „majd ha férhő mén, akkorra kész legyen”. A mintákat Pulics Julia néni írta (rajzolta) ki nekik. Fias Veron néne trukkolta a mintákat. Balla Julia néne rajzolta meg, az ő mintáját készítették el trukkolónak. A trukkolás már nem kopott le, sokáig ott maradt a minta. A régi öregek előtte Boldogról vásárolták vagy rendelték meg a fehérre hímzett fejre-, nyakba való kendőt. Zsiga Ilon néni 1928-tól, mint trukkoló asszonyt ismerték. Fias Veron néni kérdezte, hol csináltatja a nyomóvasakat. Ő azt mondta, „ha még az apja feltámad, annak se mondja el”, de szívesen megcsináltatja neki. Úgy is volt. Ilon néni ez nem tetszett. Pestről hozatott rezet, a nyomófát beáztatta vízbe és ő szépen a mintákat beleeszkábálta. Innentől kezdve ő készítette a trukkolókat.

– Az ön szülei gazdálkodó emberek voltak. A szomszédban viszont trukkoló asszony volt. Az út egyenesen átvezetett oda?

– Én itt születtem 1934-ben, a bátyám egy évvel volt idősebb tőlem. Az akkori telek kemény hidegekkel, nagy hóval jártak. Ha dísznót vágunk, jöttek a rokonok a szomszédból, mert Misa bátya, Ilon néni férje vágott nekünk. Úgy éltünk itt a két házban, mint egy nagycsalád. Itt a kerten átjártam Ángyiekhez, néztem ahogy varr,

A két népművész háza egymás mellett

Ilon néni trukkolni tanít

Terka néni édesanyja és nagyanyja

Terka néni szülei 1927

Zsiga Ilon néni máig megőrzött tisztaszobája

ahogy trukkol. Ő találta ki, hogy enyvet melegít vízzel, abba rak ultramarinkék festéket és ezt nyomja a vászonra. Ez tartósnak bizonyult és kivarrás utána a nyomatot könnyen le lehetett mosni. Amikor Ángyi kiment, én gyorsan a zsebméből elővettem a papírt. A csikómasinán melegedett a festék, abba belemártottam a mintát és gyorsan trukkoltam a papírra.

– Azon túl, hogy megpróbálta ellesni a trukkolás fortélyait, hogyan teltek egy gazdálkodó családban a mindennapjai gyerekként?

– A Tabánba jártunk iskolába. Mikor hazaértem, marharépat daráltam a disznóknak, teheneket tereltem haza. A bátyám vágta a szecsát. Amikor ő polgáriba járt, én főztem. Siettem kész lenni, mert én is akartam kint játszani, mint a többi gyerek. Játék után pedig mentem meglesni a varrást, a trukkolást.

– Aztán jött a II. világháború annak minden szörnyiségével.

– Gyerekként mi akkor azt nem éltük meg tragédiaként. Nem fogtuk fel annak a súlyát. Amikor 1944-ben az oroszok bejöttek, mi a Szinó Pityuékhoz (Szilágyi István) mentünk tanulni. Az udvarban tartotta az órát, sámlit vittünk, azon ültünk. A Tabánban Vasas Eleméréknél bújunk el a pincében, mert ők rokonaink voltak. Közben az oroszok elvittek mindent, lovat, tehenet,

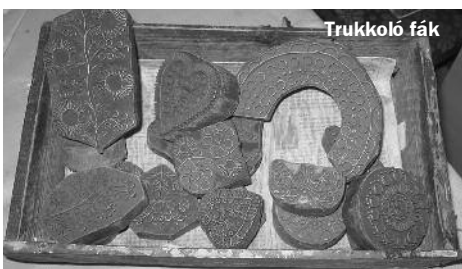
Terka néni még Máriáslányként

Bozóné Terka néni díjazott kézimunkái között

Trukkoló fák

szerecsére. Aztán ez is véget ért. A háború után vittük leadásra a tejet a csarnokba, ami a kultúrháznál volt. Ebből volt egy kis jövedelem. Utána mentem a szomszédba. Ilon néni engem nem tanított, hanem csak ellestem tőle mindent. Amikor megszülettem, nagyanyám azt mondta, ebből vagy bába-asszony vagy varrónő lesz.

– *Jó szemre volt a mamájának már akkor!*

– Így is lett. Tizenhat éves koromra kitűnően varrtam és hímeztem. 1951 nyarán Kovács László kántor-tanító, arató ünnepséget szervezett, ezen belül volt egy hímezspályázat is. Azt mondták, a díjnyertes pályamunkák közül az anyém messze kiemelkedett. Közben a bátyám kereskedelmi iskolát végzett. Először Piroskánál dolgozott az üzletben, majd később Pesten az Otthon Áruházban.

– *Az, hogy otthon varhatott és saját magának osztotta be az idejét, gondolom nem volt rossz megoldás akkor egy lány-
nak, asszonynak?*

– Nekem akkor kezdett el fájni a lábam. Az jó megoldás volt, hogy itthon varrhattam és pénz is kereshettem vele. Petróleumlámpa fényénél varrtunk. Az 1950-es években Tura országos hírű lett a varrás miatt. Kézimunka szakkör keretében varrtunk Ilon

néni házában Kovács Lászlóné Cinci vezetésével. Ekkor már jártak le Pestről a Népi Iparművészeti Intézetből Ilon nénihez és hozzánk is tanulni, gyűjteni. Ilon néni országosan elismert igazi művész lett. 1956-ban a Népművészet Mestere címet kapta. Az Országházban adták át a díjat augusztus 20-án. Ilon néni engem vitt magával. Az Országházhoz érve a katonák megállítottak minket. Azt mondták Ilon néni mehet, de én nem. Erre Ángyi azt mondja: „– Ha nem gyűhet a Terka, én se megyek.” Erre mindjárt telefonálgattak, aztán mindkettőnket beengedtek.

– *Később már szervezett keretek között dolgoztak a turai asszonyok.*

– 1954-ben megalakult az Export Háziipari Szövetkezet turai részlege. A telephely a Hévízi úti, mostani un. „piros bolt” mellett volt. Lukács Gáborné lett a vezető, a szállítási feladatokat az édesanyja, Ádám Jánosné Bözsi néni vállalta. Fizetést kaptunk, itthon varrtunk megrendelésre.

– *Az 1950-es évek végén az ön és bátyja életében komoly változás következett be!*

– 1959-ben volt a lagzink. A bátyámmal egyszerre. Én itt maradtam a szüleimmel. A földeken dolgoztunk, meg közben én varrtam is. Itt a két házban baráti, családi, szeretet volt. Mivel itt más porták nem voltak, csak egymásra számíhattunk.

– *Úgy tudom villanyfény helyett még ekkor is petróleumlámpa fényénél varrtak!*

– Ekkor még villany nem volt. Néprajzkutató járt ki hozzánk Pestről. Ő bízta Ilon néni, írjon levelet a Kádárnak, mert az mégsem járja, hogy a Népművészet Mesterénél nincs villany. Így is lett. Írt egy kérvényt, amit mi is aláírtunk. Kijött két ember Pestről a minisztériumból. Megállapították, hogy ide három villanyoszlop kell. Egyet megvetünk mi, egyet Ilon néniék, egyet pedig a tanács. Így lett villanyunk 1963-ban.

– *Abogy telt az idő Bozóné Benke Terézia is egyre ismertebb lett!*

– Ilon néni, ahogy idősödött, úgy egyre több feladatot én végeztem el. Hívtak az ország több részére. Egyre több díjat és kitüntetést kaptam. 1974-től az előnyomást én készítettem, de még ekkor ott állt Ángyi is mellettem. 1977-ben halt meg Tura Ilon nénije. Rám maradtak a trukkoló fák, kb. 600 darab. Én trukkolót készíteni nem tudok, Ilon néniét használom. Hívnak az ország minden részére, hogy vigyem el a munkáimat. Külföldi cégek kérnek kézimunkákat, amiket ajándékba adnak a vendégeiknek. Visznek a munkáimból Japánba, Németországba, Hollandiába, főként a fehér hímezést, őszirózsát, tulipánt, szívest, macskanyomast.

– *Melyek azok a hímezett viseleti darabok, amik Turára jellemzőek?*

– Nyakraváló kendő, fejrevaló kendő, zsebkendő, férfiingek, fodros ujjú ing, fél-ing, bujka, ajándékos kendő, tojásos kendő. Ma azonban inkább már terítők, futók, alátétek kellene.

– *Ha valaki szeretné megismerni Ilon néni munkáit, hova forduljon. Mi lett sorsuk?*

– Számos zsúrizett munkáját megvásárolta a Népi Iparművészeti Tanács, ma is raktározzák az archívumban. Néhányat én is őrzök. De Varga Mariann néprajzkutató a turai hímezésből doktorált. Sokáig járt ide Ángyihoz, már szinte hazajárt. Minden mintát levett, és azokat három kötetes könyvben jelentette meg (Régi turai hímezések Bp. 1982, Turai hímezések Bp. 1984, Mai turai hímezések Bp. 1984). Sokat tett azért, hogy a turai hímezést az egész országban megismerjék. Mivel Ángyinak kétévesen meghalt a kislánya, és több gyereke nem született, így szinte mi voltunk a családja. A parasztházát mai napig ugyanúgy őriztem meg én, majd később az örökösök, mint ahogy akkor volt berendezve.

– *Számtalan elismerés hever az előttünk lévő asztalon. A falakon is oklevelek vannak. Lehet ezek között értékbeli sorrendet felállítani?*

– Amire nagyon vágytam, azt 2000. augusztus 20-án megkaptam. Ekkor adták át részemre a Népművészet Mestere kitüntetést az Iparművészeti Múzeum dísztermében. Ez egy élet munkájának elismerése.

(*Itt könnybe lábad a szeme, és elcsuklik a hangja, majd folytatja*)

Sok teljes értékű ember nem dolgozik annyit, mint én. Sokat dolgoztam és dolgozom is. Eszembe jutnak a gyerekkori emlékek, amikor a téli csuszíngálás után az átázott csizmánkat a fali masina sütőjébe rakva szárítottuk meg a lábunkkal együtt. Eszembe jutnak Ilon néniék, a szüleim, bátyám, akik már nincsenek velünk. Nekem nincs utódom, talán utánam ezt a munkát senki sem fogja művelni. Bár mostanában újra próbálják a hímezőszakört feleleveníteni a kultúrházban. Tanítgatom az ott dolgozó egyik fiatalasszonyt, aki az erdélyi hímezéseket szépen varrja, onnan származik. Most a turait próbálja kitartoán. A beteg lábam, a házasságom sorsa nem jól alakult, csak a kézimunka maradt nekem. De semmit sem bántam meg. A jó Isten olyan tudással és kegyességgel áldott meg, amivel ezeket a csodás hímezéseket el tudtam és még tudom készíteni. Ezekben a munkákban van benne az örömöm, bánatom, és az egész életem.

Szénási József

EMBER ÉS TERMÉSZET

Szeretett tájunkon, a Kárpát-medencében, a magyarság a honfoglalás óta felel földjének, vizeinek, fűvének épségéért, tisztaságáért, melyet a monda szerint egy „aranyos-nyerges gyönyörű fehér loért” vásárolt. Ez az ősi legenda ma is kötelez bennünket természeti értékeink, kincseink megóvására. A környezetünk védelmében végzett tevékenységben, lelkiismerete szerint, mindenki részt vállalhat magának! Új sorozatunkat azért indítjuk, hogy szűkebb lakókörnyezetünkben is mindenkit erre sarkalljunk.

Valljuk be őszintén, hogy a minket körülvevő sokszínű világ által nyújtott életteret, hajlamosak vagyunk „adottnak” tekinteni. Az általa nyújtott minden kényelmével együtt igyekszünk azt birtokba venni. Az átlagember természetről alkotott képe – a megfelelő ismeretek hiányában – roppant módon leegyszerűsített. Aki azt hiszi, hogy a természet tőlünk független, és csak abból áll, hogy az állatok egy évszakok szerint változó színű háttér előtt mozognak, rettentően téved!

Nyilvánvaló, hogy nem lehet mindenki ökológus, vagy természetvédelmi szakember. Azt azonban mindnyájunknak fel kell ismernie, hogy mi emberek is egy olyan komplex rendszer szerves részei vagyunk, amely sokkal összetettebb és érzékenyebb, mint gondoljuk, mint amilyennek hajlandóak vagyunk elfogadni. Az állatokról eleve többet tudunk, hiszen azok sok esetben hozzánk hasonló tevékenysége látványosabb, körülöttünk zajlik. A növények megítélésével kapcsolatban azonban milyen naivak vagyunk! Általában pusztá killemlük alapján ítéljük meg őket, mint például egy képet a falon. Pedig voltaképpen ugyanolyan élőlények, mint mi, vagy az

állatok. A növények körülöttünk ugyanúgy végzik életfunkcióikat, azaz lélegeznek, táplálkoznak, ürítenek, szaporodnak és védekeznek támadóik ellen, mint mi. Ők is mozognak, harcolnak az életet adó napfényért, hajlanak és tekerednek. Az állatok hűsége társai, túlnyomórészt táplálják őket, az állatok cserébe segítik szaporodásukat, széthordják virágporukat és magvaikat. A törékeny emberi élet pedig, a minket körülvevő flórától és faunától egyaránt függ!

A természet ajándéka

Beláthatjuk, hogy ezek mind-mind bonyolult, összetett, hatalmas, dinamikus rendszerek, folyamatok, melyek működését és törvényszerűségeit sokszor nem is ismerjük igazán. Ezek a történések nem írhatók le egyszerű matematikai egyenletekkel, mint például a klasszikus fizika törvényei. Soha ne feledjük, hogy körülöttünk minden-mindennel összefügg! Egy dolog azonban mindenképpen bizonyos: a természet nem ismeri az országhatárokat! Hogy méltóan élhessünk, meg kell védeni közös életterünket a beláthatatlan következményekkel járó változtatásoktól! Ebben a hivatásban minden egyes embernek megvan a komoly tennivalója, és a saját egyéni felelőssége is.

Életünk folyamán mindig törekszünk a kényelemre, a tágasabb lakásra, a változatos táplálék, a divatos fogyasztási és korszerű iparcikkek megszerzésére. Tudnunk kell azonban, hogy ezen igényeink kielégítése, csak más dolgok rovására történhet. Előállításukkor károsodhat az életet adó levegő, az ivóvíz, a tiszta, harmonikus természeti környezet. A biológiai egyensúly fenntartása ezért számunkra létkérdés. Nem egy ember, nem csak a természetvédők, hanem mindannyiunk dolga.

A nemzetközi pénzvilág, a politika és a média által befolyásolt veszélyes világban élünk. Ezek folyton-folyvást azt sugallják, hogy számunkra minden „adott”. A demokráciában adottak a lehetőségeink (a határ a csillagos ég), adott az érdeklődési körünk (a divat legyen trendi), adottak a viselkedési formáink, az „egészséges” életmódunk, étkezési szokásaink, szórakozási, extrém sportolási, utazási lehetőségeink, stb. Végre eljött az információs társadalom kora, ahol a gépek sok mindent könnyedén elvégeznek helyettünk! Már gondolkodnunk sem kell? ... Nehogy így legyen!

Hallgassunk az eszünkre, a szívünkre és az erkölcsi érzékünkre is! Első és legfontosabb feladatunk, természeti környezetünk megismerése, a múlttól és jelenről való tájékozódás a jövő érdekében. Hiszen csak azt lehet igazán szeretni és ápolni, amit ismerünk, mert a tőlünk távol álló, ismeretlen dolgok érdektelenek számunkra. Célunk így az érdeklődés felkeltése, az ismeretek terjesztése. Örömmel töltöson el bennünket, hogy olyan világban élhetünk, amelyben kibontakozhat emberi kreativitásunk! Legyen régi-új jelszavunk, Rousseau nyomán: „Vissza a természethez!”

Pető János

TURA VÁROSI KÖNYVTÁR AJÁNLÓJA LEGÚJABB KÖNYVEINKBŐL

Dan Brown: AZ ELVESZETT JELKÉP

A történet főhőse újra Robert Langdon, a Harvardi egyetem szimbólum kutató professzora. A professzornak ismét nagy süksége lesz szimbólumokkal kapcsolatos tudására, de nem csak neki, hanem a történet egyik főszereplőjének is, aki visszautasíthatatlan módszerével veszi rá a professzort egy ősi szabadkőműves rejtély kiderítésére. A titok felgöngyölítésében a CIA is érdekelt. Az izgalmas és fordulatokban bővelkedő történet az amerikai fővárosban, Washingtonban játszódik. Nem is hinnénk, hogy a Capitolium és az amerikai város történelmi épületei milyen titkokat rejtenek...

ÖRÖKSÉGÜNK KÖTELEZ

Pálkás Józseffel, a neves atomfizikussal, politikussal, aki 2008-tól már a Magyar Tudományos Akadémia elnökeként munkálkodik.

„Érdemes megszívlelni Pálkás József gondolatait, érdemes figyelni szavaira! Gazdagodhatunk általuk, sőt, a világot is másképp láthatjuk hatásukra. Akárcsak magyarságunk mibenlétét, s ebből fakadó teendőinket, feladatainkat.”

Gárdonyi Géza: EGRI CSILLAGOK

A rovásírás iránt érdeklődők számára nagy örömet jelenthet ennek a tipográfiailag igen színvonalas kiadványnak a megjelenése, hiszen ez egy eredeti szövegen alapuló, székelly-magyar rovással szerkesztett regény. A könyv végén/elején bemutatott táblázatok segítségével bevezetést nyer az olvasó a rovásírás rejtelmébe. A borítószalag szerint „igazi hungarikumot” vehetünk kezünkbe.

Figyelem! A kockázatokról és mellékhatásokról kérdezze meg könyvtárosait!

Ljudmila Ulickaja: TÖRTÉNETEK ÁLLATOKRÓL ÉS EMBEREKRŐL

Már nagyon régen szeretnénk volna bemutatni az olvasóknak azt az orosz származású írónőt, akit az egyik legjelentősebb kortárs prózaíróként tartanak számon a világon. A szerző a 2009-es könyvfesztivál díszvendégeként Budapesten is megfordult, ahol nagy szeretettel és érdeklődéssel fogadta a hazai közönség. Ez a kötet három mesét tartalmaz, amelyekben állatok, emberek és növények között szövődnek barátságok. A mesekönyvet Lakatos István illusztrációi gazdagítják.

Szeretettel várjuk régi és új olvasóinkat!
Városi Könyvtár Tura – Bartók Béla tér 3., tel: (28)580-530

KIBŐVÜLT KÖNYVTÁRI NYITVA TARTÁS! Hétfő 13-18, Kedd 9-12, 13-18, Csütörtök 9-12, 13-18, Péntek 13-18, Szombat 9-12.

Quadok és mopedautók

2009. április 1-jétől létrejött jogszabályi változások alapján új kihívásokkal kell megbirkózniuk a négykerekű segédmotoros kerékpárok tulajdonosainak.

Az 1988. évi I. törvény (Közlekedési törvény) úgy rendelkezik, hogy a négykerekű segédmotoros kerékpárok közötti forgalomban érvényes hatósági engedéllyel (forgalmi) és jelzéssel (rendszer) vehetnek részt. A 2009. április 1-jét megelőzően használatba vett négykerekű segédmotoros kerékpárok hatósági engedéllyel és jelzéssel való ellátását az üzemeltetőnek kell kérni, kizárólag abban az esetben, ha a járművel közúti közlekedésben is részt kíván venni.

A 35/2000. (XI. 30.) BM rendeletben meghatározott feltételek szerint a négykerekű segédmotoros kerékpárokat a közlekedési igazgatási hatóság (okmányiroda) helyezi forgalomba, látja el hatósági engedéllyel, jelzéssel és veszi központi nyilvántartásba. A közlekedési igazgatási hatóság a forgalomba helyezési eljárást csak a közúti közlekedésre alkalmasnak minősített segédmotoros kerékpárok esetében, a közlekedési hatóság által kiadott, a jármű azonosítóit, meghatározott műszaki adatait tartalmazó műszaki adatlap alapján folytatja le, azaz műszaki vizsgát követően adja ki a forgalmi és a rendszámot.

A négykerekű, típusbizonyítvánnyal nem rendelkező segédmotoros kerékpárt egyedi forgalomba helyezést engedélyező (konstrukciós) vizsgálaton és forgalomba helyezést megelőző műszaki megvizsgáláson kell bemutatni. A két vizsgálat egy eljárásban történik. A négykerekű, típusbizonyítvánnyal (általános forgalomba helyezési engedéllyel) rendelkező segédmotoros kerékpárt csak a forgalomba helyezést megelőző műszaki megvizsgáláson kell bemutatni. A forgalomba helyezési engedélyezési eljárás (konstrukciós vizsgálat) díja: 22.800,- Ft, amelyet a típusbizonyítvány nélküli, egyedi forgalomba helyezési engedélyezési eljárásban kell megfizetnie a jármű tulajdonosának. A jármű forgalomba helyezés előtti vizsgálatáért 1.900,- Ft, továbbá a „Műszaki adatlap” kiadásáért 1.190,- Ft hatósági eljárási díjat kell megfizetni. A vizsgálatot az

üzembentartónak a Nemzeti Közlekedési Hatóság (NKH) lakóhely szerint illetékes regionális igazgatóságán, illetve azok területi kirendeltségein kell kérelmeznie.

A KRESZ is meghatározza a mopedautó és a quad fogalmát.

Quad: a külön jogszabályban

▶ L6e járműkategóriába sorolt könnyű négykerekű segédmotoros kerékpár vagy

▶ L7e járműkategóriába sorolt négykerekű motorkerékpár, amely nyitott utasterű, kormányműve nem áttételes és a motorkerékpárok esetében szokásos kezelőszervekkel van felszerelve.

Mopedautó: a külön jogszabályban L6e (régén L2) járműkategóriába sorolt könnyű négykerekű segédmotoros kerékpár, amely zárt utasterű, több személy szállítására kialakított, kormánykerékkel és a gépkocsikban szokásos kezelőszervekkel van felszerelve.

Segédmotoros kerékpár: olyan két-, három- vagy négykerekű jármű, amelyet 50 cm³-t meg nem haladó löketfogatú belső égésű motor vagy legfeljebb 4 kW teljesítményű egyéb motor hajt, tervezési végsebessége a 45 km/óránál nem nagyobb és saját tömege legfeljebb 350 kg.

Fontos tudnivaló, hogy amennyiben az eljárás első fázisában megállapításra kerül, hogy a bemutatott jármű nem sorolható segédmotoros kategóriába, akkor a járművet egy más alkalommal egyéb járműként (pl.: motorkerékpár) kell forgalomba helyezés előtti vizsgálaton bemutatni. Amennyiben a járműről megállapításra kerül, hogy nem rendelkezik EK típusjóváhagyással akkor nem helyezhető forgalomba, közúti forgalomban nem közlekedhet.

Az eljárás végén a megfelelő jármű un. Műszaki adatlapot kap, melynek bemutatásával az üzemeltető a közlekedési igazgatási hatóságtól kérelmezheti a forgalomba helyezést. Az ehhez szükséges dokumentumok:

- ▶ kötelező gépjármű felelősség biztosítás,
- ▶ regisztrációs adó megfizetésének igazolása,
- ▶ műszaki adatlap,
- ▶ új jármű esetén a forgalmazó által kiállított járműkísérő lap,
- ▶ adásvételi szerződés,
- ▶ igazolólap (4.800,- Ft) és a rendszám tábla (3.500,- Ft) igazgatási szolgáltatási díjának megfizetése.

A forgalomba helyezett négykerekű segédmotoros kerékpárok a jelenlegi törvényi előírás alapján nem kötelezettek időszakos műszaki vizsgálatra. A hatósági engedélyre, hatósági jelzésre vonatkozó előírások a két- és háromkerekű segédmotoros kerékpárokra nem vonatkoznak.

Az említett jogszabályi változás a „mopedautó”-ra is kiterjed az alábbiak szerint. A „mopedautó” jellemzője – az említettekén túl - a zárt vezetőtér, a gépkocsikra jellemző kezelőszervek (kormánykerék, pedálok), ill. a két személy szállítására való alkalmasság, amely a járművezető részéről a személygépkocsik vezetésére való felkészültség előírását indokolják.

A forgalomban való részvétel korlátozása kiterjedhet a négykerekű segédmotoros kerékpár vezetéséhez a rendeletben meghatározottól eltérő vezetői engedély kategória előírására. Így különösen az L6e vagy L7e járműkategóriába tartozó nyitott kivitelű, áttételes kormány nélküli, a motorkerékpárok esetében szokásos kezelőszervekkel kialakított kivitel („quad”) esetében a legalább „A1” vagy „B” kategóriára érvényes, továbbá a zárt utasterű, több személy szállítására kialakított, kormánykerékkel és a gépkocsikban szokásos kezelőszervekkel felszerelt kivitel („mopedautó”) esetében a „B” kategóriában érvényesített vezetői engedély előírására.

A fenti fejezetek nem adnak teljes körű felvilágosítást. Részletes információk elérhetők a www.nkh.hu vagy a www.timautosiskola.hu oldalon.

Általános- és középiskolák, magán-személyek és cégek részére is szívesen tartunk részletes tájékoztató előadást a T.I.M. Autósiskola tantermeiben, ill. kihelyezett ismeretfelújító képzéssel is szívesen állunk rendelkezésre.

Színvonalas oktatással a biztonságos és kulturált közlekedésért!

Dóra Tamás

Iskolavezető – T.I.M. Autósiskola Kft.

Ebben a hónapban a Turai Önkéntes Tűzoltó Egyesület honlapját mutatjuk be. Az oldalt leggyakrabban a tura-ote.atw.hu címen érhetjük el. Itt egyből egy továbbmutató linket láthatunk, amire érdemes is rákattintani, ha nem akarjuk a felső sorban megjelenő reklámot folyamatosan a szemünk előtt látni.

A linkre kattintva a nyitóoldalra jutunk és máris egy szembetűnő, látványos elembe botlunk. A turai tűzoltóság múltjából és jelenéből összeválogatott képek perengnek le a szemünk előtt. Az ötlet nagyon jó, viszont a közelmúltban készült képek kicsit „szemcsések”. Ez azért is érdekes, mivel a régi, fekete-fehér képeken semmi ilyesmi nem látszódik. Az apró szépséghiba ellenére a képek megteszik hatásukat és a gyanútlan netező rögtön a honlap tüzetesebb átkutatására serkentik. Külön jó ötlet, hogy ezt a „diavetítést” bármikor megállíthatjuk, vagy visszagyörgethetünk egy korábbi képre a jobb felső sarokban található navigáló gombokkal. A „diavetítő” látható képeket egyébként a galéria menüben is megnézhetjük. A galériában tematikusan rendezett képek várják az idelátogatót. A tűzoltósággal kapcsolatos szinte minden eseményről kapunk itt ízelítőt; érdemes átlapozni mindet. A galériából kicsit körülményesen tudunk visszajutni a főmenübe. Az oldal tetején a „Kezdőlap” menüre kattintva először sajnos nem a valódi kezdőoldalra jutunk, hanem az új honlapra mutató linkhez. Erre kattintva viszont már elérjük célunkat.

„Az egyesületről” menüpont alatt további érdekességeket találhatunk. „A dicső múlt” két gyöngyszemet is rejt. Az egyik a turai önkéntes tűzoltóság megalakulását, történetét mutatja be röviden („Történelmünk”). A másik („Levéltár”) pedig egy furcsa,

„Tura a világhálón” www.tura-ote.atw.hu

de annál izgalmasabb egyvelege a múltban és jelenben készült képeknek, okiratoknak, okleveleknek. „Az egyesületről” menüpont alatt egy az átlagos honlapokon szinte mindenhol megtalálható, az eddig megvizsgált turai honlapokból viszont teljesen hiányzó megoldással találkozhatunk. Az úgynevezett kérdés-felelet módon megoldott szövegben a szerkesztők által megírt kérdések és válaszok mutatják be, hogy miért is jó dolog az önkéntes tűzoltóság, miben más a hivatásos tűzoltóságnál. Bár a témakör 3 kérdéssel le van tudva, az ötlet mégis nagyon jó. A további két menüpont az egyesület tagjait sorolja föl, valamint az eddigi „vonulásokot”. A legfrissebb dátum 2009. április 16-a; úgy tűnik, azóta elmaradt a frissítés.

A „Térkép” menü szintén egy (az eddig vizsgált honlapokat leszámítva) szokványos megoldást takar. A Google Maps segítségével bökláshatunk Tura vagy annak környékének térképén. A „Vendégkönyvbe” pedig bárki írhat üzenetet – előzetes regisztráció után. A „Főmenüre” kattintva, a diavetítés alatt még további 4 opciót találhatunk. Az első egy rövid felhívás tagtoborzásra, a második az egyesület talán legfontosabb információit tartalmazza (elérhetőségek, a készenléti szolgálat időpontjai), a harmadikon három további „tűzoltós” honlapra látogathatunk el, a negyediken pedig az egyesületet támogató szervezetek, cégek honlapjaira juthatunk el.

Összességében elmondható, hogy a honlap nagyon jó benyomást kelt: gazdag képi és szöveges információkban; szinte minden megtudható itt a turai önkéntes tűzoltókról.

Köles Tamás

A TURAI HÍRLAP POSTALÁDJÁBÓL

TSZ elnökség=Kiskirályság?

Történetem az „új földosztás” idejére nyúlik vissza, ami az 1990-es évek elején zajlott. Jómagam és még több száz turai ember földtulajdont szerzett, ki többet ki kevesebbet. Voltak akik nagyon sokat, így megjelentek az új földesurak! Az említett földterület 2,75 hektár a V1 /2 táblában hivatalosan földmérő által kiméretett, amit jelzőkarókkal hitelesített.

Tisztelt Olvasó! Ettől kezdve érdekes a történet. Nem tudni miért, és hivatalos megkeresés sem történt a TSZ részéről: valaki gondolt egyet és kimérettek számunkra egy másik földterületet a V2/1 táblában (nem hivatalos mérés alapján). Ez az önkényes egyoldalú földcsere, rajtam kívül még 3 tulajdonost érintett. Tehát az első vetéstől napjainkig ezt a földterületet műveltük.

Már azt gondoltam végérvényesen itt maradunk, hiszen a földalapú támogatás is erre a területre számolták el. Közeli terven volt egy kisebb gyümölcsös telepítése erre a helyre.

Első lépésként 2008-ban nem hivatalosan ugyan GPS segítségével újra felmértem ezt a földterületet, mert tisztában

akartam lenni a pontos határokkal, ugyanis a 3 tulajdon együtt volt művelve. Érdekes módon annak idején részünkre 7 hektárt mértek, ami valójában csak 6,5 hektár volt. Ebből az is kiderült, hogy közel 15 éven keresztül fél hektárral becsaptak bennünket.

A történet csattanója a következő: múlt hónapban a piacon véletlenül találkoztam régi TSZ-es kollégámmal aki közölte velem a TSZ elnökének utasítását, hogy azonnal hagyjuk el a területet, és menjünk vissza az eredeti az első kimérés helyére (V1/2 tábla). Ez az eljárás felháborító, mert semmiféle hivatalos megkeresés ez ügyben nem történt. Erre a „földvisszacserére” illet volna felkészíteni bennünket tulajdonosokat.

Tisztelt Elnök Úr!

Ezt a szándékát 2007 de legkésőbb 2008-ban hivatalosan levél útján közölnie kellett volna. Mi ez ha nem önkényuralom (még az albérlétekből sem dobják ki az embert azonnal)?

Azért mert valakie a „fél határ”, attól még ne legyen kiskirály.

Darnyik Árpád

Tisztelt Felelős Szerkesztő Asszony! Kedves Seres Tünde!

Úgy gondolom a helyzet semmit sem változott abban a tekintetben, hogy Darnyik Árpád ismét kötözködni akar, kellő információ hiányában vádaskodik, jelentős csúsztatással olyanokat feltételez rólam, aminek kialakulásához nincs közöm.

Darnyik Árpád úgy látszik soha senkivel nem akarja normális módon tisztázni problémáit.

A Turai Hírlap hasábjain keresztül indulatokat gerjeszt, próbál besározni embereket, úgy, hogy közben írásaival megvalósítja a becsületsértés, az alaptalan vádaskodás tényállását, és nem csak az én esetemben.

De ha már ismét megszólított, akkor jöjjenek az általam ismert tények és intézkedések.

Valós az az állítás, hogy a turai területen minden más kárpótlási területtel egyezően a V1/2 jelű táblában – a Pest Megyei Kárpótlási Hivatal árverési sorolását követően – kialakított ingatlanokat a Hivatal megbízásából hivatalos földmérők mérték ki.

Igaz az az állítás is, hogy a kárpótlási árverés után volt egy nem hivatalos mérés is. Azt csak remélni tudom, hogy egyezségi alapon. Sokan egyébként ezt állítják.

Az is helytálló, hogy jelen állapot szerint az ott lévő két ingatlanból, mintegy 2,75 hektár Darnyik Árpád gyermekei tulajdonát képezi, de nem egy tagban, ugyanis a földhivatali nyilvántartás szerint a 031/10 hrsz-ú 1,4391 ha területű, valamint a 031/11 hrsz-ú 4,1203 ha területű ingatlanok egynegyed-egynegyed arányban, vagyis összesen egykötvetted részben képezik a család tulajdonát. A tulajdonostársak vidéki illetőségűek. Mindezek alapján kételkedem abban, hogy a hivatalos földmérő a 2,75 hektár földtulajdonát kimérte volna Darnyik Árpádnak. Egyébként ez a tulajdonosi szerkezet kárpótláskor nem keletkezhetett! Akkor a kárpótolta saját jogon 1/1-es tulajdonostársaként.

A rend kedvéért szabad legyen megjegyezni: Darnyik Árpád most itt nem tulajdonos. Talán az sem lényegtelen szempont, hogy a hosszú évek során a művelésről – több-kevesebb sikerrel – a dányi illetőségű tulajdonostársak gondoskodtak. Egyikük friss nyilatkozata szerint földhasználóként a Körzeti Földhivatalban Ő van bejelentve.

Tudható, hogy az eredeti kimérés helyén a család és barátaik a közös tulajdonukat képező két ingatlan sohasem művelték, helyette a 029 gyűjtőhelyrajzszámú (V2-es) táblából, a kollégáktól kapott információ alapján és a légi felvételek tanulsága szerint, a 029/46,47,48,49 és 50 hrsz-ú ingatlanok összesen mintegy 6,7-6,8 ha volt használatukban.

A csere körülményeit nem ismerem, sem a szövetkezetben, sem a földhivatalban nincs ezeknek írásos nyoma. Kutattam, de nem találtam. Valakik, valamikor, valamilyen megegyeztek. Utólag elfogadom azt is, hogy volt logikája a földcseréknek, hiszen ezek többször kölcsönösen kedvezőbb művelési lehetőséget biztosítottak, csak-hogy azóta sokat változott a világ! A többször módosított 1994. évi LV. törvény szerint 2000. január 1-től kezdődően a termőföld használatát a földhasználója köteles bejelenteni, hogyha összességében egy hektárnál nagyobb területet művel. A 2004. évi Uniós csatlakozásunk óta pedig az ellenőrzés pontosabbá és szigorúbbá vált.

Tisztelt Olvasó! A Polgári Törvénykönyv 452.§ 3. bekezdése rögzíti: „.... Mezőgazdasági földterület alhasznóbérlőbe adása – ha törvény másképpen nem rendelkezik – semmis.”

Intézkedésemmel a fennálló törvénytelen állapot felszámolására törekszem. A tulajdonosok és hasznóbérlők jogait és kötelezettségeit törvények rögzítik!

Darnyik Árpád által egyszóval önkenyes földcserének minősített esemény előkészítése Tura határában mintegy 45-50

külterületi ingatlant és közel 35-40 földtulajdonost, illetve földhasználót érintett, és mintegy 7-8 hónapot vett igénybe.

Csak két ember volt, aki ezelőtt felháborodásának adott hangot, Ők megkerestek, tisztáztuk a kölcsönös érdekekből fakadó teendőket, és tudomásul vették, hogy célszerű a törvényeket, rendeleteket betartani. Kár lenne a földalapú támogatások igénylésétől, vagy a jövedéki adó visszaigénylés lehetőségétől való kizárás szenvedő alanyaivá válni.

A Darnyik család által megbízott földhasználóval évek óta kapcsolatban állunk. A törvény szerinti állapot visszaállításának fontosságában már az elmúlt év során megegyeztünk, amikor is legalább 6-8 alkalom-

mal tárgyaltunk. Természetesen megbeszéléseink mindig úgy fejeződtek be, hogy a társtulajdonosokkal egyeztetni fog, majd újra meg újra arról tájékoztatott, hogy nincs egyezés, még kis türelmet kér.

Hangsúlyozni szeretném: NEM VOLT ELNÖKI UTASÍTÁS!!! Senki részére.

A nem legális földcserék visszaállítása, az elművelésekből fakadó telekhatár-rendezés – amely sok turai és hatvani tulajdonost és földhasználót érintett – a szövetkezetnek több mint 500.000,- forintjába került.

Kedves Darnyik Árpád!

Gyümölcsös telepítést tervezni csak saját, vagy tartósan bérelt ingatlanra érdemes. A sajáttal kevesebb a baj, de a bérelt-nél a tulajdonosok hozzájárulása is kell. A telepítés után művelési ág változás átvezetést kell kérni, amit a Körzeti Földhivatal csak helyszíni szemle után vezet át. Ezt nehéz lenne olyan idegen ingatlanok esetében végrehajtani, amelyekre ráadásul a Körzeti Földhivatalban a szövetkezet javára 2021-ig, illetve 2026-ig bejegyzett földhasználati jog van érvényben. Egyébként furcsának tartom, hogy az elmúlt 15 év során nem volt fontos tudni a valós jogi állapotot.

A becsapásról még egyszer csak annyit, hogy 15 évvel ezelőtt valakik valakikkel valamiben megállapodtak és kimérték. Ebben a társaságban velem biztosan nem találkozhatott senki, mert hogy én nem voltam ott.

Feltehető a kérdés, ha volt egy nem legalizált csere – aminek minimum hallgatólagos résztvevője volt Darnyik Árpád –

akkor miért most a törvényes állapot helyreállításakor háborodik fel.

Talán nem felesleges elmondani, hogy jelenleg 1429 fő földtulajdonossal és hasznóbérlővel van szerződésünk, akiknek legalább 95 %-a értékeli azt, hogy a szövetkezet szakszerűen, a jó gazda gondosságával műveli a földjüket és kiszámítható módon földhasznóbérlési díjat fizet.

Tisztelt Olvasó!

A Galgamenti Szövetkezet vezetése nem kíván senki ellen harcba szállni, nem kíván másokat megkárosítani, a békés egymás mellett élés hívei vagyunk, ugyanakkor megvédjük érdekeinket és ezt a jövőben is meg tesszük. A Galgamenti Szövetkezet több a munkaerő piacon, a vállalkozási

szférában esélytelen embernek biztosít jövedelmet, szociális ellátást, nyugdíjalapot biztosító munkahelyet, mindig a törvényes keretek között a járulékok megfizetésével. A rendszeres havi jövedelem több mint 90 család számára jelent biztonságot.

Fájó, hogy ennek a gazdaságnak vezetőjeként órákat kell áldoznom arra, hogy az alaptalan vádakra – egyenlőre polgári peres eljárás mellőzésével – válaszoljak.

Zárásként szabad legyen tájékoztatni a Tisztelt Olvasókat arról, hogy 2004-ben – ekkor már a szövetkezet elsőszámú vezetőjeként – egy földkiadás kapcsán úgy rendelkeztem, hogy természetesen az a saját helyén, az úgynevezett A2-es tábla kellős közepén kerüljön kimérésre. A mintegy 14,5 hektáros terület Darnyik Árpád egyik közeli hozzátartozójának az 1/1-es tulajdona. Az erről 2010. január 8-án készült és mellékelte fényképfelvétel talán érzékelteti, hogy mennyire elhanyagolt, gyomos, jelenleg műveletlen az ingatlan. Egy fertőző góc! Erről Darnyik Árpád ismételt megszólítása hiányában hallgattam, hallgattunk volna. Biztos, hogy az, amit látunk, az nem a Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat (szakzsargonban HMGY).

Valószínűleg a levélírónak saját portája is lenne teendője.

A kedves Olvasóknak eredményekben gazdag, boldog Új Évet kívánok!

Tóth István

Galgamenti Szövetkezet elnöke

DOLGOZÓK OKTATÁSA TÁMOGATÁSI PÉNZEKBŐL A SPED-PACK KFT-NÉL

TÁMOP-2.1.5-07/1-2007-0090 jelű

„Komplex képzési program megvalósítása a Sped-Pack Kft.-nél” című pályázatunk az Európai Unió és Magyar Állam által nyújtott támogatással valósult meg.

A projekt segítségével 25 munkatársunk képzését valósítjuk meg 2008. szeptember és 2010. február között.

Támogatott képzések:

- Angol nyelv középszint
- Értékesítés tréning
- Sikerakadémia: Műszaki Logisztika, -Termelésmenedzsment
- Kommunikációs tréning
- Szervezetfejlesztés-Vezetőképzés tréning

A projekt összköltsége: 15.515.000,- Ft,

amelyből az elnyert támogatás összege 10.860.500,- Ft.

Pályázatunk 70%-os támogatási arányt élvez.

Kedvezményezett neve és címe: Sped-Pack Kft., 2194 Tura, Ipari Park, hrsz.: 0126/24.

Közreműködő szervezet az Európai Szociális Alap Kht. (www.esf.hu) és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.nfu.hu), Irányító hatóság a Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program Irányító Hatósága – HEFOP IH (http://www.hefop.hu/)

KOMPLEX KÉPZÉSI PROGRAM
MEGVALÓSÍTÁSA A SPED-PACK KFT.-NÉL

„A projekt az EU társfinanszírozásával, a Társadalmi Megújulás Operatív Programja keretében valósul meg.”

TÖRD A FEJED!

1	2	3	4	5	6	7	8
9	A						
10						11	
12	13	14			15		
16		17			18		
19						20	
21			22	23		24	
25		26		27	28		
29						30	
31			32	33			34

150 éve, 1860. január 27-én hunyt el BOLYAI JÁNOS erdélyi magyar tudós.

VÍZSZINTES 1. A Bors c. bulvárlap elődje. **7.** Én, engem, nekem – angolul. **9.** Hiperbolikus geometria-elmélete ezen a címen jelent meg édesapja (Farkas) Tentamen c. művében. **10.** Bika csillagkép idegen neve. **11.** Kén és foszfor vegyjele. **12.** Indulatszór elégtelenség, bosszúság kifejezésére. **14.** Rubiks ... - Rubik kocka neve svédül. **15.** Pintyfélé madár (Carduelis flammea). **16.** Becézett női név (július 22). **18.** A Jégkorszak-filmek eszement lajhárja. **19.** Könyv alakú térkép. **20.** Téli sport. **21.** Bulli, hepaj angolul. **23.** Apátságáról híres kisváros a Bakonyban. **25.** Korjelző rövidítés. **26.** Játék baba vagy más akaratának vakon engedelmessé ember. **28.** Római szám. **29.** ... eredmény – siker. **30.** NaCl. **31.** Becézett akkumulátor. **33.** Tarpai kuruc vezér (Tamás) **FÜGGŐLEGES 1.** Bolyai tudományága. **2.** Szabó István filmje (1966); operatőr Sára Sándor. **3.** A végén kipukkad. **4.** Nobel-díjas chilei költő (Pablo) **5.** Az óegyiptomi hitvilágban az alvilág és a holtak oltalmazója. **6.** Az egyik pedagógus szakszervezet rövidítése. **7.** Feleség angolul. **8.** Kutatóút. **13.** Sorszámnev 5. és 10. között. **17.** Földgömb (idegen írással). **18.** Olimpiai bajnok vízlabdázó (István, 1976). **22.** Bó. **24.** Riszál az elején (!) **27.** Sapka, kalap németül. **32.** Jód vegyjele. **34.** Spanyol autójel.

Beküldendő a vastagon szedett sorok megfejtése

A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére vagy személyesen a művelődési házba várjuk február 10-ig. Decemberi rejtvényünk helyes megfejtése: V. 1.: LUCASZÉK, 21.: BETLEHEM, F. 5.: SZENTCSALÁD, 30.: FONÓ. A szerencsés nyertes: Lukács Tiborné (Tura, Holló köz 2.) Gratulálunk! A Libra Könyvesbolt 2000 Ft-os ajándékutalványát postán küldjük.

TISZTELT GÁZFOGYASZTÓK!
2010. január 1-től a TIGÁZ a Hatvani telephelyén ismét megnyitotta ügyfélszolgálati irodáját Hatvan, Radnóti tér 7.
NYITVA TARTÁS: Kedd: 16.00-20.00 óráig Szerda: 10.00-14.00 óráig

LIBRA KÖNYVESBOLT

Tura, Dózsa György u. 7.

Könyvújdonságok és -régiségek, térképek, műsoros hanghordozók, videokazetták, DVD-k.

Faxolás, fekete-fehér és színes fénymásolás.

ajándék- és
étkezési utalványok
BEVÁLTHATÓK!

HIRDESSZEN A TURAI HÍRLAPBAN!

A hirdetés díj kifizetése történhet átutalással, csekken vagy személyesen Tura Város Polgármesteri Hivatala pénztárában (hétfőtől-csütörtökig: 9-12 és 13-15 óráig, pénteken 9-12 óráig).

1/1 oldal	34 500 Ft
1/2 oldal	17 250 Ft
1/4 oldal	8 625 Ft
1/6 oldal	6 000 Ft
1/8 oldal	4 800 Ft
apróhirdetés	60 Ft/szó

A számlázáshoz szükséges, a hirdetésfelvétel által rögzítendő adatok: **▶** hirdetés igényelt mérete, **▶** hirdetés igényelt lapszáma, **▶** számla vevőjének neve, címe és adószáma, **▶** fizetés módjának kiválasztása, **▶** számla postázási címe.

Hirdetésfelvételi lehetőségek:

- Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház
E-mail: kultura@vnet.hu Tel.: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603
- Városi Könyvtár Tura
E-mail: turakonyvtar@citromail.hu ▶ Tel.: 06-28/580-530
- Éliás Zoltán, E-mail: eliaszoltan@t-online.hu ▶ Tel.: 06-30/407-8786

LAPZÁRTA: február 2.
Következő megjelenés: február 12

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVI LAP

Felelős kiadó: Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház

Levél cím: Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Seres Tünde

Szerkesztőségi tagok: Köles Tamás, Kuti József, Pálkás Ildikó, Pető János, Szénási József, Takács Pál

Tördelés: ROSENTAL Kft., Szabados Tamás

E-mail: turaihirlap@tura.hu vagy kultura@vnet.hu

Nyitász: B/BHF/567/P/91

Készült 3 000 példányban a ROSENTAL Kft. nyomdaüzemében Valkón

Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza.

nyomtatott változat ISSN 2061-4063

online változat ISSN 2061-4071